

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 198
1938. szeptember 6., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Franciaország rendkívüli biztonsági rendszabályokat alkalmazott északkeleti határvonalán

Allítólag Anglia hasonló intézkedések megtételére készül. — „Bö'cs dolog az erőszak kerülése”, — mondotta egy ünnepi beszédben az Egyesült-Államok párisi nagykövete. — A nürnbergi pártnapok

Berlin Prágára háritja a megoldás felelősségét

Párisból jelentik: A nemzetközi helyzetnek, valamint annak következtében, hogy Németország a francia határ közelében nagyszabású erődítési munkálatokat végez, azonkívül csapatösszevonásokat hajtott végre — közli a Havas-iroda kommunikéje — a francia kormány az ország északkeleti határvonalán kényszerülve volt biztonsági intézkedéseket tenni. Így az erődítések vonalának csapatlétszámát megerősítették, a légvédelem és a tiszták szabadságát visszavonták. Mindezek az intézkedések — hangsúlyozza a kommuniké — elkerülhetetlen óvatossági rendszabályok. A közvéleménynek sincsen semmi oka a nyugtalanságra, őrizze meg hidegvérét, ami egymagában fontos kelléke a béke megőrzésének. Legutolsó hírek szerint a helyzet érezhető javulás jeleit mutatja.

Londoni diplomáciai körök értesülései szerint a francia kormány tudatta az angol kormánnyal azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyeket a Rajna mentén tett. Ugy vélik, hogy az angol kormány is hasonló intézkedéseket tesz, különösen légvédelmi téren. (Rador).

Amerika párisi nagykövetének feltűnő beszéde a békéről és a háborúról

Páris. William Bullitt, az Egyesült-Államok párisi nagykövete a Grave-foki Lafayette emlékmű vasárnap délelőtti leleplezésén beszédet mondott. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Mind az amerikaiak, mind a franciák tudják, hogy az ember sokkal boldogabban él szabad emberként, mint szolgáskorban. Ha fel tud mutatni a történelem egyes diktátorokat a népért való népi kormányzat mégis a legjobb. Tudjuk, hogy a hosszútartamu becsületesség a legjobb politika. Tudjuk, hogy nemcsak bölcs, de tisztességes dolog is, tisztelben tartani nemzetközi kötelezettségeinket. Tudjuk továbbá, hogy szükség esetén a nemzetközi szerződéseket módszeresen módosítani kell a kölcsönös megértés és segítség szellemében. Tudjuk, hogy bölcs dolog tartózkodni az erőszaknak, mint a nemzeti politika eszközének alkalmazásától, a más nemzetek belügyeibe való beavatkozástól s inkább arra kell törekedni, hogy a vitákat tárgyalások és megegyezések útján békésen intézzük el. Tudatában vagyunk annak is, hogy egyik faj sem magabbrandú a másiknál.

— Nincs más óhajtásunk, csak az, hogy békében élhessünk minden más nemzettel, de ha mégis európai háború törne ki, senkijsem tudná előre megmondani, belesodródna-e az Egyesült-Államok egy ilyen háborúba, vagy sem.

Valahol meg kell törni a fegyverkezések, a kereskedelmi akadályok, a gazdasági nyomor és a nemzetközi gyűlölet bűnös bűvkörét.

Bullitt beszédének visszhangja

Bullitt párisi amerikai nagykövet bordeauxi beszédével kapcsolatban Leon Blum volt miniszterelnök cikket írt a Populaireben:

Bullitt olyan időben tartotta meg beszédét — írja Blum — amikor Rooseveltnél elnök és Hull külügyi államtitkár nyilatkozatai minden kétséget kizáróan megmondták, hogy mi az

amerikai álláspont Csehszlovákia megtámadása esetén. A párisi amerikai nagykövet nemcsak, mint Franciaország barátja beszélt, hanem mint a béke és az emberszeretet barátja is. Bullitt azoknak a nevében beszélt, akik a béke leghatalmasabb támaszainak tekinthetők és akik a világnak anyagiakban legtehetősebb urai.

A Le Figaro ezeket írja: Az amerikai közvélemény előbb-utóbb kifejezésre juttatja tiltakozását és cselekedni fog, ha látja, hogy akár a fajelmélet, akár másféle jelszavak veszélyeztetik a világ népeinek szabadságát.

Az angol munkáspárt üzenete Csehszlovákiába

Hétfőn reggel nyílt meg Blackpoolban az angol munkáspártok kongresszusa. A munkáskongresszus tárgy sorozatán az általános európai fegyverkezés, a spanyolkérdés és a nemzetközi munkásszervezeteknek az a javaslatát szerepel, hogy az orosz szervezeteket is vegyék fel a szakszervezeti tanácsba.

Belwin munkáspárti vezér nyitotta meg a kongresszust. Kitért az általános európai helyzetre és megállapította, hogy Csehszlovákiát ellenfelei áldozatnak szánták, de ezt a hős népet — mondotta az elnök — nem szabad odavetni a farkasoknak és nem szabad megengedni, hogy a német brutalitás áldozata legyen. Ez talán az utolsó alkalom, hogy az új világháború előtt hallathatjuk szavunkat és ezért kötelességünk az emberséggel szemben, hogy véleményünket kinyilatkoztassuk.

„Bizunk a háború elkerülésében”

Vasárnap avatták fel Albert belga király szobrát. Az ünnepségen belga részről Mariot belügyminiszter vett részt. Guy de Chambre francia légügyi miniszter tartotta az ünnepi beszédet, aki a következőket mondta:

— Husz évvel ezelőtt azt hittük, hogy megöltük a háborút. Ma alig két évtized után Spanyolországban és Távolkeleten dörögnek az ágyuk, Európában pedig olyan vészjósló csend uralkodik, hogy a katasztrófa bekövetkezésének előszelét véljük érezni. Mégsem hi-

szem, hogy új európai háborúra fog sor kerülni.

A légügyi miniszter a francia-belga barátságot éltette.

„Franciaország és Olaszország elválasztott testvérek...”

Delbos volt francia külügyminiszter feltűnést keltő cikket írt az egyik párisi lapban. Azt írja cikkében, hogy

Franciaország és Olaszország elválasztott testvérek, amelyek nem lehetnek ellenségek.

Azt írja továbbá, hogy a két állam érdekei a földközi tengeren és Afrikában közösek. Nem Franciaországon mulott, hogy jelenleg elhidegült a viszony a két testvérállam között. Helyre kell állítani a két állam közös régi és természetes barátságát és ennek érdekében Franciaország mindenre kész.

Ötvenéves békeajánlat — elfogadhatatlan feltételekkel

Az Intransigeant feltűnő beállításban közli azt a Londonból terjesztett hírt, hogy Hitler ötven évre terjedő békeegyezményt akar ajánlani Franciaországnak és Angliának abban az esetben, ha a szudéták megkapják a teljes önkormányzatot. Több lap azt írja, hogy a Németország részéről felvetett népszavazás a prágai kormány számára elfogadhatatlan.

A nürnbergi pártnap

Ma kezdődött Nürnbergben a nemzeti szocialista pártnap, amely óriási méreteinél fogva minden előző pártnapot felülmul. Hatszázezer ember érkezett Nürnbergbe, hogy részt vegyen a pártnap ülésén és meghallassa Hitler beszédeit. Miután az érkezőknek egy részét nem tudták a városban elhelyezni, a városon kívül óriási sátorvároszt létesítettek, ahol a résztvevők nagy része szállást és ellátást talál. A város hemzseg a nemzeti szocialista párt tagjaitól, akik nagy rendet és fegyelmet tanúsítanak. A mostani nürnbergi pártnapnak az is jelentősége kölcsonöz, hogy azon először vesznek részt Ausztria kiküldöttei. A pártnapra Ausztriából mintegy harmincezer párttag érkezett.

Már tegnap este nagy tüzijátékot rendeztek az érkezők tiszteletére. Utána zenés takarodó volt. Hétfőn reggel is zeneszóra ebédelt fel a város, amelynek házai csak úgy öntöttek magukból a pártnap résztvevőit. A kora reggeli órákban még mindig tartott a vidéki szervezeti képviselők érkezése. A nemzetközi vélemény is nagy érdeklődéssel fordul a nürnbergi pártnap felé, amelyen Hitler ismereti majd álláspontját a nemzetközi kérdésekről, különösen a szudétanémet problémáról. Hitler az eddigi program szerint kedden este beszél először egy kulturális ülésen, amelyen ismertetik a német nemzeti díj nyertesét. Utána beszél a munkások és a hitlerista ifjak gyűlésén, a rohamosztások és a nemzeti szocialista párt motorizált, valamint légi csapatainak nagy felvonulásán. A pártnap az Anschluss jelében fog lefolyni.

A nürnbergi pártnapon egyébként tíz nagykövet, huszonnégy követ és harminc diplomáciai ügyvivő vesz részt.

Hess Rudolf, a kancellár helyettese tegnap érkezett meg Nürnbergbe. A pártnapot hivatalosan ma délután fél háromkor nyitják meg. Fél négytől négy óráig az összes nürnbergi harangokat megszólaltatják. Délután négy órakor Hitlert ünnepélyesen fogadják a városházán, majd este az operában diszolóadás lesz, amelyen Wagner Richárdnak „A nürnbergi mesterdalnokok” című zenedrámája kerül előadásra.

A külföldi sajtó máris nagy érdeklődéssel fordul Nürnberg felé. A Paris Soir azt írja, hogy az Anschluss felett érzett öröm nem akadályozhatja meg a pártnapot abban, hogy figyelmét ne irányítsa a szudétanémet kérdésre. Mindenki feszült figyelemmel várja, mit fog mondani Hitler.

A Newyork Times berlini tudósítójának nagy

cikket közli, amelyben az idel nürnbergi pártnap rendkívüli nagy fontosságával foglalkozik.

Kedden délelőtt Hess Rudolf, a kancellár helyettese felolvassa Hitlernek a pártnaphoz intézett üzenetét. Hitler legfontosabb kijelentéseit a nürnbergi operában lefolyó kulturális estélyen és a kongresszus utolsó napján teszi meg. A kongresszuson

Benes elnök és Hodzsa fontos tanácskozása

Prágából jelentik: Lord Runciman tegnap déli előtt meglátogatta Benes köztársasági elnököt. A Reuter hírszolgálati iroda megcáfolja azt a hírt, mintha volna Runcimannal. A híradás szerint Benes elnök tegnap nagyfontosságú tárgyalást folytatott Hodzsa miniszterrel. A cáfolt hír szerint ugyanis Runciman lord Asthon Gwatkin kíséretében elhagyta a prágai Acron-szállót. A lord és kísérete több bõrönddel távoztak, amelyekkel a prágai angol visszatért az Acron-szállodába, az éjt töltötték. Délelőtt szállodába.

Asthon Gwatkin, Runciman első munkatársa tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Hodzsa Milán cseh szlovák miniszterelnökkel. Asthon Gwatkin ismertette a cseh szlovák miniszterelnökkel azokat a tárgyalásokat, amelyeket Henleinrel és Frankkal folytatott Aschban.

Ujabb engedményeket várnak Henleinék Prágától

Londontól jelentik: Az angol fővárosban a cseh nemzetiségi tárgyalások ügyét várakozó állásponton figyelik. A Daily Express azt jelenti, hogy

Hitler német kancellár a teljes önkormányzati, nemzetközi ellenőrzés alatt tartandó népszavazás alakjában.

Ha ezt visszautasítják, akkor a szudeta-németek maguk tartják meg a népszavazást Németország felügyelete alatt. A lap feltehetőnek tartja, hogy az angol kormány inkább beleegyezik a szudeta német követelésébe, minthogy az ősz szünetközést lehetővé tegye.

Prágában úgy tudják, hogy a német nemzeti szocialista pártnapok bezárása előtt nem történik meg a döntés a csehszlovák kormány harmadik javaslat-tervéről, amely kantszerrü elgondoláson alapszik. A szudeta-német vezérek vasárnapi tanácskozásából következtenni lehet a párt állásfoglalására. A szónokok legtöbbször ugyanazt hangoztatták, hogy a párt továbbra is a karlsbadi pontok alapján áll. Emellett azonban a párt vezetői cseh részről további engedményekre számítanak. Ugy véljük ugyanis, hogy

a prágai kormány csak nagy vonalakban dolgozta ki tervezetét és nem kötötte le magát véglegesen.

Igy azt remélik, hogy az újabb engedményeket ennek a harmadik tervezetnek keretében minden nehézség nélkül meghozhatják. Hitler és Henlein legutóbbi találkozására alkalmat ad a sajtónak arra, hogy kifejezetten nemzetközi ügyvé léptesse elő ezt az ügyet. Egyes lapok, amelyek a szudeta követeléseket pártolják, céloznak arra, hogy abban az esetben,

ha a szudeta-németek nagyfokú önkormányzatot kapnak, ezzel önmagától értéket veszti a cseh-szovjet szerződés és Csehszlovákia semlegesítődik.

Hír szerint a szudeta-német vezérek Aschban tartott vasárnapi tanácskozásán többen a békés megoldás mellett beszéltek. Így Balmer képviselő hangoztatta, hogy a szudeta-németek békét akarnak, de ennek ellenére az országban olyan katonai intézkedések vehetők észre, mint az emlékeztetés május 21-én. Rámutatott arra, hogy

a szudeta-németek karlsbadi követeléseinek 8 pontja nem foglalja magában a szudeta összes követeléseit, hanem csak kiinduló pontja a tárgyalásoknak,

amelyeket szerinte kevés jóakarattal békésen is lehet fejezni.

Berlin: A megoldás a cseh kormánytól függ

Német politikai körökben a helyzet teljes félreismerését látják abban a prágai felfogásban, amely szerint Henlein fogadtatása a szudeta-német kérdést Anglia és Németország közötti diplomáciai megbeszélés tárgyává tette és hogy Prágának ezért a legnagyobb társzkodást kell tanúsítania, hogy „beavatkozá-

több beszéd fog elhangzani, amely az összes németeknek egy birodalomban való egyesülését követeli.

Schmoranz, a prágai miniszterelnökség miniszteri tanácsosa a német kormány meghívása következtében résztvehet a nürnbergi pártnapon.

előtt meglátogatta Benes köztársasági elnököt. A Reuter hírszolgálati iroda megcáfolja azt a hírt, mintha volna Runcimannal. A híradás szerint Benes elnök tegnap nagyfontosságú tárgyalást folytatott Hodzsa miniszterrel. A cáfolt hír szerint ugyanis Runciman lord Asthon Gwatkin kíséretében elhagyta a prágai Acron-szállót. A lord és kísérete több bõrönddel távoztak, amelyekkel a prágai angol visszatért az Acron-szállodába, az éjt töltötték. Délelőtt szállodába.

Asthon Gwatkin, Runciman első munkatársa tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Hodzsa Milán cseh szlovák miniszterelnökkel. Asthon Gwatkin ismertette a cseh szlovák miniszterelnökkel azokat a tárgyalásokat, amelyeket Henleinrel és Frankkal folytatott Aschban.

sa által zavart ne okozzon." Jólétesült német helyen rámutatnak arra, hogy az egész német sajtó már pénteken a leghatározottabb formában visszautasította azt a kísérletet, amely a prágai kormányt a felelősség alól úgy akarta mentesíteni, hogy Henlein és Hitler kancellár

találkozását akként állította be, mintha most Berlin kezében lenne a további események feletti döntés. Bár Henlein látogatása Runciman lord kívánságára történt, a szudeta-német kérdés ezzel nem válik olyan ügyvé, amelyet Németország és Anglia közötti diplomáciai tárgyalásokkal lehet megoldani. A kérdés kijelölt megoldása nem Berlinton, vagy Berchtesgadenentől függ. — mondják Németországban, — hanem kizárólag a prágai kormánytól, amelynek rá kell szánnia magát arra, hogy teljesítse szudeta-németek kívánságait.

Cáfolják Hitler és Runciman találkozásának híreit

Prágából jelentik: Egyes körökben híre terjedt annak, hogy Hitler vezérkancellár és Runciman a közeli jövőben találkoznak. A Runciman-misszió a leghatározottabb módon megcáfolja a hírt. (Rador).

Békeimát mondtak vasárnap a csehszlovákiai katolikus templomokban

Caspar biboros hercegének rendeletére Csehszlovákia valamennyi templomában vasárnap a béke fenntartásáért imádkoztak. A katolikus egyesületek tegnap egész Csehszlovákia területén gyűléseket tartottak, amelyeken hangoztatták, hogy a katolikus hűséggel viseltetik a haza és az egyház iránt és életét is hajlandó feláldozni az ország biztonságáért és egységéért.

Románia ipari középiskolái és textil-főiskolája

A háború utáni Romániának szüksége volt egy új intellektuális osztályra. De vajon indokolt-e ez az egyetemre való tódulás a magyar fiatalság részéről, mikor egyházaink csekély száma papi, tanári és tanító helyein kívül csak az egyre meheződő u. n. szabad pályák maradtak meg elhelyezkedési lehetőségnek? Mennyivel helyesebb lenne az, ha a fiatalság egy jelentős és araváló része a sokkal jövedelmezőbb és a magyarság megerősödését sokkal inkább elősegítő ipari és kereskedelmi pályát választaná. Erre ma új lehetőségek is nyitak. 1936. április 16-iki, az ipariskolák szervezését és működését szabályozó törvény szerint, az ipariskolát végzeteknek ugyanazon jogaik vannak és ugyanazon címeik vannak, mint a teoretikus liceumok végzettjeinek. (15—19 §.)

A törvény foglalkozik az ipariskolák szervezésével, működésével és képzésével. Az ipariskolának az új törvény szerint három foka van: ipari gimnázium, liceum és speciális ipariskola.

Az ipari gimnáziumba 4 elemi végzettséggel lehet iratkozni. Felvételi vizsga abban az esetben van, ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehetőket; a 7 elemi osztályt végzetek egy vizsga letétele után a 3. osztályba iratkozhatnak. 12. §. Akik az egy és 2. osztályt egy teoretikus liceumban vagy földművesiskolában végezték, a különböző vizsga letétele után a 2. illetve 3. osztályba veszik fel. 25. §. A jelentkezőknek 11-től 15 éves koruknak kell lennie. Miniszteri engedéllyel 6 hónappal fiatalabbakat és 2 évvel idősebbeket is felvesznek. 13. §. Az ipari gimnáziumot végzetek abszolváló bizonyítványt kapnak, mely a gyakornoki cím (practizant) használatát és a sorozó törvény (Legea Recrutarii) 72. §. kedvezményeit biztosítja. A munkásigazolványt megkapja az is, aki az iskolák mellett működő és az ipari iskola felügyelete alatt álló műhelyekben praktizált két évig és a vizsgát sikerrel teszi le. 35. §.

Az ipari liceumba a beiratkozáskor felvételi kell. Jelentkezhetnek ipari, technikai, teoretikai gimnáziumot végzetek. A jelentkezőknek 15 és 18 éveseknek kell lenniük. (Miniszteri engedély alapján lehetnek 6 hónappal fiatalabbak és 1 évvel idősebbek.) (17. §.)

Az ipari liceumok végzettjei egy abszolváló bizonyítvány alapján a mesteri címet nyerik, a sorozó törvény 72. §. előnyeit élvezik 38. §.

Speciális ipari iskolákba mehetnek mindazon ipari, teoretikus, földműves, kereskedelmi liceumot végzetek, akik az előirt vizsgát sikerrel teszik le. 20. §. Ezen iskolákban a 19. évet betöltötték (miniszteri engedély alapján 1 évvel fiatalabbak) jelentkezhetnek. 21. §. Az iskola végzettjei ipari vezető (conducator industrial) címet nyerik; a sorozó törvény 17. §-át élvezik; és felső technikai iskolába (politechnika, egyetemi technikai intézetekbe, építészeti és szépművészeti akadémiára) továbbá kézimunka tanári szakra (teoretikus vagy ipari is-

kolák számára) iratkozhatnak. 43. §. Ezen egyetemi nivóju iskolába egy felvételi vizsga sikeres letétele után juthatni, amelyet egy bucurestii és e célból összeállított bizottság előtt kell letennie.

A felsőfokú ipari iskola elvégzése után és egy hathónapos pedagógiai gyakorlat után a képesítési vizsgára jelentkezhetnek. (100. §.)

Aki az ipari iskolák egy osztályát 2-nél többször ismétli, az ország összes ipariskoláiból elávolíttatik. 26. §.

A külföldön szerzett ipari iskolai diplomák csak abban az esetben érvényesek, ha azokat az Állandó Közoktatásügyi Tanács (Consiliul permanent al Instrucțiunii), az Ipari Tanügyi képviselőjével egyetemben elismeri. 27. §.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara körzetébe tartozó ipari iskolák a következők:

Ipari gimnáziumok:
Nagyenyed: asztalos és lakatos.
Déva: asztalos, lakatos, elektrotechnikus és szobrászat.
Naszód: asztalos, lakatos, szobrászat, kovács és kerekés.
Nagyszeben: cipészet, szabó, kárpitos, utazási kellek, festészet.

Torda: asztalos, lakatos, szobrászat.
Vajdahunyad: asztalos, lakatos és szobrászat.
Csikszereda: asztalos, lakatos.
Borgóprund: asztaloság.
Alsóvisó: asztalos és lakatos.
Zlatna: asztalos, kőfaragó és csiszoló.
Körösbánya: asztalos, lakatos.
Székelyudvarhely: kerámia.
Ipari liceumok:
Marosvásárhely: asztalos, lakatos, szobrász.
Szatmár: asztalos, szobrászat, kárpitos.
Nagydisznód: festészet, szövés, fonás.

A textil-főiskola, mely a bucurestii politechnikának helyiségeiben működik (Calea Griviței 132.) a textilgyárak részére képez ki szakmunkásokat és munkavezetőket s ebben az iparban nagy fel lendülés lévén, jó elhelyezkedési kilátásokat nyújt. A liceum elvégzésével, de baccalaureatus nélkül is be lehet jutni reá. Tanulmányi idő 2 év (elmélet és gyakorlat a gyárakban). Első évre versenyvizsgák alapján vesznek fel, melyre október 1-ig kell jelentkezni a kérvényhez mellékelte következő bizonyítványokkal: 1. a liceum, felsőkereskedelmi iskola, felső ipariskola, vagy alsófokú textilisiskola elvégzéséről szóló bizonyítvány. A versenyvizsga díja 600 (textiliskolásoknak 400) lei. Anyaga a középiskolai fizika. A versenyen átmentek nov. 5-ig évi 6000 leit kell befizessenek, ebből 2000 leinek december 5-ig való befizetésére kivételesen haladékot adnak. Tandíjmentesség nincs. Egy nyári vizsgaszesszió és egy őszi javítóvizsga van. A két év és abszolváló vizsga után a tanfolyamról diplomát kapnak a végzetek.

Kisebbségi szülők panasza a Iosif Vulcan-uccai elemi iskola ügykezelése ellen

Megjött az ős, amidőn a szülők gondolnák megszaporozódnak s olyan speciális problémák foglalkoztatják őket, amelyeket „iskola-gondok” címen lehetne összefoglalni. Az iskolai beiratási díjak előteremtése, a könyv, a cipő, ruha vásárlása manapság ugyszólván minden szülőnek komoly gondot okoz s mindezekhez hozzájárul, hogy *alig tud eligazodni a beiratkozásokkal kapcsolatos újabb rendelkezések utvesztőiben.* Pedig ez esztendőben pontosan meghatározták: milyen iskolába iratható be a gyermek? — s ezekről a rendelkezésekről a közönséget a napisajtó részletesen igyekezett tájékoztatni. Ezenkívül a kisebbségi szülő nemcsak a napilapok útján, hanem a kisebbségi iskolafenntartó intézmények és iskolaigazgatóságok révén is utmutatást kaphat mindennemű tanügyi kérdésben.

Sajnos, — egy aradi példából kiindulva, — megállapítható, hogy *némely alsófoku iskola igazgatósága nem az új iskolarendelkezések szellemében érvényesíti a felettes iskolaszervek és rendelkezései elképzeléseit.* Önhatalmulag igyekeznek megmásítani az új elemi iskolai oktatásról szóló rendelkezéseket s ennek végrehajtási utasításának intézkedéseit. A római katolikus iskolaszékhez olyan panaszok érkeztek, amelyeket néhány kisebbségi szülő tárt fel az illetékesek előtt. Ismertetjük a tényeket:

Mint ismeretes, a nemzetnevelésügyi minisztérium körendeletet küldött a tanfelügyelőségeknek és az elemi iskolai oktatásról és a magánoktatásról szóló törvényre hivatkozva elrendelték, hogy a román állampolgárságu szülők és gyámok személyesen kötelesek nyilatkozatot adni arra vonatkozólag, hogy gyermekeiket melyik iskolába kívánják iratni? ... Az iskola-igazgatók ezt a nyilatkozatot — a rendelkezések értelmében —

kötelesek elfogadni és azt semmiféle körülmények között sem utasíthatják vissza. Ezzel szemben az aradi Iosif Vulcan iskolában például nem akarják átvenni a szülők nyilatkozatát s ezzel kapcsolatban természetesen elismervényt sem adnak arról, hogy e nyilatkozatot ... nem akarják átvenni. Amidőn tehát a nyilatkozat átvételét megtagadják ez iskolában, merően ellentétes felfogásban érvényesítik a felsőbb rendelkezéseket. Önhatalmulag, a törvénnyel ellentétben járnak el. Egyszóval nem hagyják érvényre jutni a végrehajtási utasítás rendelkezéseit.

Az Aradi Közlöny munkatársa illetékes helyen érdeklődött az ügygel kapcsolatban, ahol ugyancsak hangsúlyozták, hogy a fenti tünet több esetben megisméltődött. Pedig az új kisebbségi statútum ötödik szakasza pontosan meghatározza, hogy *csak a szülő, vagy a gyám jogosított a gyermek hovatartozását megállapítani s ennek alapján az iskolába beiratni.* A magánok-

tatásról szóló törvény 35.ik szakasza is felvilágosításokkal szolgál e kérdéssel kapcsolatban s ezért csodálatos, hogy véleménykülönbségek fordulhatnak elő. Az esetet kötelességszerűen ezúton ajánljuk a felettes tanügyi hatóságok figyelmébe.

GRÓF ÉVA

2 hónapi tanulmányutjáról hazaérkezett,

tanítást szeptember 15-én megkezd, Str. Consistorului 48. szám alatt. Beiratkozások szept. 5-től d. e. 10-12-ig és d. u. 4-6-ig.

„Nem irányíthatják érzelmi szempontok a társadalmi élet mozgatóit“

Bucurestiből jelentik: Tegnap nyílt meg Constantában Calinescu közoktatásügyi miniszter jelenlétében a 27. tanítókongresszus. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes Te Deum volt és 11 órakor vette kezdetét az ülés a kaszinó nagytermében. Calinescu közoktatásügyi miniszter hatalmas beszédben vázolta, hogy az országnak milyen magasrendű érdekei fűződnek ahhoz, hogy a tanítók lelkiismeretesen végezzék el munkájukat.

— A pedagógusok a társadalmi élet szabályozói — mondotta Calinescu. — Az egyes emberek munkájára csak olyan mértékben számíthat a köz, amilyen mértékben a köz iránti szeretet és tisztelet az iskola bejénevelte. Tisztelni kell az állam tekintélyét és annak hatalmi ténykedéseit. A társadalmi élet mozgatóit nem irányíthatják érzelmi szempontok, hanem csakis olyan érzelmi szempontok, amelyek forrása az iskola.

Merénylet Faruk egyiptomi király ellen

London. Mint ismeretes, a fiatal Faruk egyiptomi király ellen vasárnap revolveres merényletet követtek el, melyet azonban sikerült megállításni. A merénylet megállítására annak köszönhető, hogy egy néző, aki közvetlenül a merénylet mellett állott észrevette annak szándékát és kiáltott kezéből a revolvert. A lövés így célt tévesztett. A király sértetlen maradt, ellenben két néző a combján súlyosan megsebesült. Az uralkodó teljes hidegvérrel tanúsított és nyugodtan

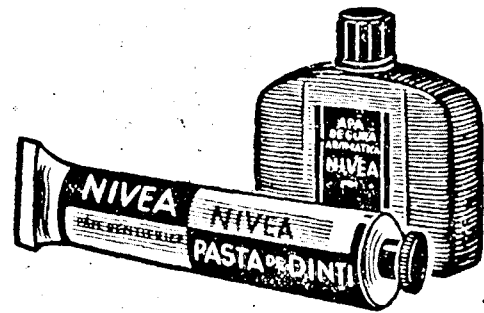
szállt fel autójába, amely az uszoda előtt várakozott reá. A merényletet, aki szíriai embernek látszik, még a helyszínen elfogták.

A Faruk király ellen elkövetett merénylet ügyében a vizsgálat hivatalosan megállapította, hogy a lövés akkor dördült el, amikor a király már felszállt autójára és elhagyta az uszodát. Merényletről nincsen szó — mondja a hivatalos jelentés. A letartóztatott szír diák vallomása szerint a merénylet elkövetésével vádolt szír diák a

Minden 3-ik dohányzik...

a cigarettafüst pedig nyomait hagyja a fogakon. Mi sem könnyebb, mint azokat eltávolítani. NIVEA-fogpaszta kiméletesen csillogó fehérre tisztítja a fogakat: NIVEA-szájviz üdit és kellemes lehetetet ad.

Kapható habzó- és nem-habzó fogpaszta,

földről felvett egy revolvert, amelyet az egyik néző ejtett ki. A revolver ekkor véletlenül elsült.

Az alexandriai merénylet hírére Budapesten, a Margitszigeten kapta meg a kora-délutáni órákban a király édesanyja. A koronás fejedelmi asszony rendkívüli izgalommal, de ugyanakkor megkönnyebbült boldogsággal értesült arról, hogy szerett fia, az ifjú királynak semmi baja nem történt.

CORSO: Hónap premier
Jegyelőét máttól. Te fon: 2065

Oriási! Oroszul beszélő film. Hatalmas!
Oroszország reformátorának,
legnagyobb cárjának

Nagy Péter

cárnak hősiélete.

Főszereplők: N. SIMONOV, N. CERCA-SOV, M. JAROV, A. TARA-OVA.

Ma utoljára:

Genghis Khan sirja és Bolondok parádéja

URANIA Proiongáltuk — Közkívánatra
5, 7, 15, 30

1. **Versenyfutás a halállal**

Vadregéyes helyeken lejátszódó zsalmas cowboy-film DICK FORAN és „Szélvész” csodálatával

Az eladók királya

Joe Brown kacag a ó bohóc társaságával

Nagyszabású zászlószentelési ünnepség az AAC-pályán

Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség aradi tagozata ifjúsági szakosztályának telemelő ünnepsége

Arad katolikus társadalma megmozdult tegnap: a város lakosságának több, mint egy harmadát kitevő katolikus hívők ünnepi demonstrációja volt az elmúlt vasárnap, amikor az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség aradi tagozatának ifjúsági szakosztálya felszentelte egyesületi zászlóját.

Eljött erre az ünnepségre mindenki, aki hiva annak a mozgalomnak, amely a katolikus iparos és kereskedő ifjakat az építő új katolicizmus jel-szavával, a krisztusi gondolat jegyében el akarja vonni a felforgató eszméktől.

Hosszu hetek szakadatlannal tartó előkészítő munkája előzte meg a vasárnapi impozáns ünnepséget. Az egyesület fáradhatatlan vezetősége élén Oláh Ferenc minorita atya, a szakosztály igazgatója és lelki irányítója, Hentschel István, Witauschek Ervin dr. és Pánits Pál állanak, akik magukkal ragadó lelkesedésükkel éj-napot egybevetve dolgoztak, hogy az egyesület életében korszakot formáló esemény — a zászlószentelés — sikere minél teljesebb, minél maradéktalanabb legyen.

Az aradi atlétikai klub sporttelepén már szombaton délután felállították a pálya közepén a díszes tábort oltárt. Vasárnap délelőtt pontban 10 órakor hosszú gépkocsisor kanyarodott a pálya bejáratához: megérkezett az ünnepi misét celebráló papság, élén Pázsitny Bonaventura dr. rendfőnökkel. Őt fiatal leány talpig fehérben, őt feketébe öltözött fiatalember karján — Márton Károly—Kulinyi Fátó, Csipai László—Farkas Mária, Féja Lajos—Kincses—Judit, Koczé—Sándor—Ursuletti Cia, Szikora Ferenc—Husztig Manci — és tíz édes csöpp: Böszörményi testvérek, Fogarassy Babi, Fogarassy Lacika, Müller I., Scholtz N., Mandl Elli, Karácsonyi Danika, Schmidt Magda, Szabó Lacika fogadták az érkező előkelőségeket, közöttük a zászlóanya, Szabó Miklósné képviselőjében megjelent özv. Witauschek Lajosné.

Szentmise a szabad ég alatt

Az ország háromszinű és a pápai arany—ezüst zászlókkal és cimerekkel feldíszített tribün zsúfolásig megtelt, amikor a Jézus Szive és a templomi ifjúsági énekkar egyesített kórusa Kulcsár Kálmán vezényletével orgonakiséret mellett a királyhimmusszal megnyitotta a zászlószentelési ünnepséget. A himnusz elhangzása után Pázsitny Bonaventura dr. arannyal átszőtt miseruhában az oltár elé lépett és Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos, plébános, Fodor József a Népszövetség központi vezetőségének főtitkára, Szócs Didák, Sizmman Gedeon és Brunner Tibor segédletével megkezdte az ünnepi szentmisét.

Evangéliumkor Fodor József tartott szentbeszédet. Utalt arra a világot átfogó erőre, amely a katolikus gondolatban rejlik. Arad katolikusága jelentős eseményt ül e napon — mondotta a Népszövetség főtitkára, — majd így folytatta:

— Köszönet és dicséret illeti meg azokat, akik ebben a városban a magasztos cél érdekében önzetlenül fáradoznak azon, hogy a katolikus iparos és kereskedő-ifjakat Krisztus keresztje, a béke és szeretet fehér zászlaja alá tömörítsék.

A társadalmi problémákról is szólt a kitünő hitszónok:

— Elmultak már azok az idők, amikor különbséget tettek ember és ember között csak azért, mert egynek kevesebb jutott, más pedig dúsakódhat a földet javakban.

Szentáldozáskor lélekemelő látványt nyújtott, amidőn az egyesület teljes vezetősége és valamennyi tagja áhitatos lélekkel járult az oltár elé, hogy az Ur testét magához vegye. A mise végeztével Pázsitny Bonaventura dr. felolvasta a fehér pergamentre kézfestéssel irt pápai áldás szövegét, amelyet XI. Pius pápa saját fényképével látott el és küldött ezalkalommal az ünnepségen résztvevőknek. Magasztos pillanat volt, amikor Szent Péter utódjának áldását térdenállva fogadta a hatalmas tömeg.

Következett a zászló felszentelése, majd Szabó Miklósné zászlóanya nevében özv. Witauschek Lajosné felkötötte a zászlórudra az arany—ezüst színű zászlóanyai szallagot. Az első szöveget Lakatos Ottó dr. plébános, Pacha Ágoston dr. temesvári megyéspüspök nevében helyezte el a zászlórudon, a minorita rend nevében Pázsitny Bonaventura dr. rendfőnök, a római katolikus plébánia nevében Lakatos Ottó dr. plébános, a belvárosi római katolikus egyházközség nevében Fischer Aladár a római katolikus fiuliceum igazgatója vertek zászlószöveget. Palágyi Jenő dr. az aradi evangélikus egyházközség és Frint Lajos evangélikus szuperintendens megbízásából, Dömötör László, az aradi református egyházközség nevében, Hentschel István az izraelita neolog hitközség, Pázsitny Bonaventura dr., Monay Ferenc dr. pápai magyar gyóntató nevében, aki különben a pápai áldást a Szentatyánál kieszközölte. A Mosóczy-telepi római katolikus egyházközség nevében Pintér Lajos, az ujaradi egyházközség és misszió, a pécskai római katolikus egyházközség nevében Ekkel György, a borossebesi római katolikus egyházközség nevében Ketter Ilona, az aradi katolikus misszió nevében Haller Józsa, a Mosóczy-telepi katolikus misszió nevében özv. Juhász Lajosné, az újmiklakai katolikus egyházközség nevében, annak vezetője, a belvárosi katolikus kör nevében Fetter Elemér dr., a Mosóczy-telepi katolikus kör nevében Farkas József, a Credo egyesület nevében Sebők Márton, az Oltáregylet nevében Stine nővérek, a Rózsafüzér társulat nevében Sizmman Gedeon minorita atya, a Caritas nevében Schmidt Ferenc, a templomi nagy énekkar nevében Fetter Elemér dr., a Jézus Szive énekkar nevében Kulcsár Kálmán minorita atya, a Jézus Szive társulat nevében Pintér Ilona, a római katolikus dalkör nevében Borhegyi Károly, Horváth F. Miklós montreali plébános, az egyesület megalapítója nevében a Horváth nővérek, az aradi katolikus leányklub, az uriaszonyok Mária kongregációja nevében Hajas Illésné, a Notre Dame zárdafelelőse nevében Brunner Tibor minorita atya, a ségai római katolikus népszövetség nevében Dániel Péter és Hann Alajos, a borossebesi leányklub nevében Papp Anna, a temesvári Salvator Juventus nevében Csandesné szül. Harzer Gitta és P. Ágoston szalvatoriánus atya, aki egy tiztagu küldöttség élén kerékpáron tette meg az utat Temesvárról Aradra és vissza. A temesvár-gyárvárosi római katolikus népszövetség nevében Fodor József. Ugyancsak Temesvárról érkezett Rajka Géza dr. Elküldötték a megbízottait a zászlószentelési ünnepségre a kolozsvári, nagyvárad, brassói, szatmári, nagy-szebeni, fogarasi, szászrégeni, gyergyószentmiklósi, tordai, dési és pankotai társegyesületek, melyek valamennyien elhelyezték a zászlószöveget az új lobogón. Szent Ferenc harmadik rendje nevében Dési Károly, a római katolikus internátus nevében Grogott Annus, a Csizmadia-társulat nevében Radocsányi János, a szabószindikátus nevében Baranyi Ferenc, Bálint József a Népszövetség központi igazgatója nevében Pánits Pál, a Kölcsey egyesület Fischer Aladár elnök képviselte, a református nőegylet nevében Tornóczy Lajosné, az evangélikus nőegylet nevében Hentschel István, az izr. nőegylet nevében Witauschek Ervin dr., az Aradi Közlöny nevében Paál János, lapunk munkatársa, az Aradi Atlétikai Club nevében Palágyi Jenő dr. és Dömötör László, az Aradi Tornae egyesület nevében Denhoff Sándor és Bodnár József, a Maros klub nevében Parecz György dr., az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán osztálya nevében Witauschek Ervin dr., az AKE nevében Zirher József, a Transilvania sportegyesület nevében Böszörményi Bendek, az Egyetértés sport egyesület nevében Katona I., a Hercules sportegyesület nevében Govits Ferenc, az Erdélyi Bank nevében Gellért Lajos, az Aradi Általános Tp. nevében Hentschel István, az Aradmegyei Bank nevében Major Lajos, az olasz-román bank nevében Ritt Zoltán, az Iparosok Hitelszövetkezete és az Iparos Temetkezési csoport nevében Wita-

Báile **FELIX**

gyógyfürdő **Romania**
Nagyvárad mellett **Pöstyéne**

Augusztus 31-től kezdve már életbe léptek az olcsó utósaison árak!

I. oszt. teljes pensio Lei 220
II. oszt. teljes pensio Lei 120

A pensio nincs időtartamhoz kötve!
Mindenki addig marad, amíg jól érzi magát!

Egész éven át nyitva!

Izappakolás télen is!!
Orth. kóser-étterem!

scek Ervin dr. vertek be zászlószöveget.

A sporttelepen lefolyt ünnepséget a pápai himnusz hangjai zárták be. Délben az egyesület helyi ségében 120 terítékes közebed következett, amelyen megjelent Szabó Miklós és Szabó Miklósné zászlóanya. A bankett tartama alatt az egyesület énekkara szórakoztatta a vendégeket. Az első felszólaló Oláh Ferenc minorita atya volt, aki Öfelsége II. Carol királyra mondott köszöntőt. Beszédet mondtak még Pázsitny Bonaventura dr. minorita rendfőnök, Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos, plébános, Witauschek Ervin dr., aki felszólalásában köszönetét fejezte ki az aradi kisebbségi sajtó támogatásáért, Pánits Pál, Hentschel István, Fodor József és Kádár Lajos.

Este 9 órára zsúfolásig megtelt az Iparos Otthon nagyterme, ahol az egyesület működvelő gárdája Paul Anthelme „Az Abbé” című színjátékát adta elő nagy sikerrel. A szereplők: Hevessy Gitta, L. Elbe Janka, Ludwig Anna, Lipták Rózsika, Karakay György, Baranyi János, Diósi Lajos, Hofmann József, Pálffy Györgyné, Rosenzweig Pubi, Pálffy Ági, Homolka Ervin, Márton Károly, Szabó Gyula, valamennyien tehetségesen és pompás előadókészséggel oldották meg feladatukat. A színelőadást reggelig tartó tánc követte, amellyel az egyesület egész napon át tartó ünnepség-sorozatát véget ért.

Kétnapos görögkatolikus kongresszus Nagylakon

Nagylakról jelentik: A lugosi görög katolikus egyházmegye vallásos szervezete, az *Asociația Generală a Românilor Uniti* (AGRU) az elmúlt vasárnap tartotta Nagylakon kétnapos kongresszusát. A nagyközség ünnepi díszben várta a magas vendégeket, élükön *Balan Ioan* dr. lugosi görög katolikus püspökkel, aki vasárnap reggel 8 órakor érkezett a kongresszus színhelyére. Fél 9 órakor vette kezdetét az ünnepi diszistentisztelet, amelyet *Balan Ioan* dr. püspök celebrált. *Decia V.* kanonok, *Popa Iosif* aradi főesperes, *Stoica* lugosi főesperes, *Pop Victor* sajtényi arhidiaconus, *Vostinaru* Teodor egyháztanácsi főjegyző, *Pop T., Cuil M., Birau, Stoica, Nossa, Radu* lelkészek, *Herlo Petre* és *Vanco Petre* diaconusok segédletével. Az egyházi szertatás alatt a lugosi Lyra dalkör énekelt, *Bacau Ion* vezényletével.

Istentisztelet után eucharisztikus körmenet következett, amelyen Arad, Sajtény, Szemlak, Gurba, Kerülés, Bokszeg, Apatelek, Felső ménes, Nagyszentmiklós, Csanád és más községek vettek részt. Délben közebeden vettek részt a jelenlévők, délután 5 órakor pedig vesernye volt. Hat órakor *Heten Valer* dr. vin-gai ügyvéd, az AGRU főtitkára tartott előadást, este 9 órakor a Lyra dalkör *Brediceanu Caius* operettjét, a „Craiu Nou”-t adták elő sikerrel.

Az ünnepségre Aradról a görög katolikus egyház világi vezetői részéről számosan utaztak ki Nagylakra. Így *Pascutiu Silviu* dr., *Sincaj Trajan* dr., *Vicas Iuliu* dr., *Albon* igazgató, *Barbus Victor* és mások vasárnap reggel külön társasgépkocsin mentek ki Nagylakra.

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári áron. Szeptember hónapban minden csillárhoz INGYEN adunk valódi „TUNGSRAM“ égőket. SZABÓ ALBERT
 A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk. üveg és porcellán nagyáruháza

A magyar kormány nagyszabású újabb munkaprogramja

Imrédy Béla kormányelnök kaposvári beszéde a magyar külpolitika, az új agrár-programm és az általános hadkötelezettség bevezetésének jelentőségéről

Budapestről jelentik: Imrédy Béla magyar miniszterelnök Kaposvárott nagy politikai beszédet mondott, amelyben az összes időszerű politikai kérdésekkel foglalkozott. A miniszterelnök először Magyarország külpolitikájáról beszélt s azt így jellemezte:

— Külpolitikánk elvei nem változtak. Ezek az elvek: igazság és béke, Magyarország barátokat szerzett magának. Sikerült több nagyhatalommal, mint Olaszországgal és Németországgal kapcsolatot létesíteni. A római utazással elértük célunkat. Nem lehet eléggé kiemelni Horthy kormányzó németországi útjának fontosságát. A kormányzó és a kancellár közötti megbeszélések a kölcsönös bizalom, barátság és szívéllyesség légkörében folytak le.

A magyar miniszterelnök ezután a szomszédos államokkal folyamatban lévő tárgyalásokról beszélt. A miniszterelnök részletesen kiért arra a rendszerre, amelyet a csehszlovákiai magyarságnak fognak juttatni.

— A csehszlovák államnak strukturája a kisebbségi kérdés szempontjából egészen kivételes, ami kivételes megoldást tesz szükségessé.

A miniszterelnök ezután behatóan foglalkozik a bledi kisántant értekezlettel. Utalt a bledi értekezlet hivatalos jelentésére, amely Magyarország fegyverkezési egyenjogúságára és a kisebbségi kérdésben való tárgyalások folytatására vonatkozott. Ezek a tárgyalások a három kisántant állam és Magyarország viszonyának rendezéséhez

szükséges feltételek megteremtésére irányulnak. Áttérve Magyarország belpolitikájára, a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Az egy milliárd pengős beruházási program a teljes megvalósítás útján van. A tervek vett belöldi kölcsönök első részét teljes sikerrel kibocsátottuk. A parlament megnyitása után a kormány betereszti a honvédelmi törvénytervezetet

az általános katonai szolgálati kötelezettségről, a szolgálati idő megállapításáról és az előzetes katonai kiképzésnek leventekötelezésekbe való átszervezéséről. A kiszolgált és tartalé-

kos katonákat lövész-szervezetekbe tömörítjük.

Nem kardcsörtetés a célunk, hanem a nemzeti fegyelem

és a nemzet testi fejlődésének biztosítása. Egészségügyi téren harcot kezdünk a tuberkulózis és a nemj betegségek ellen. Kötelezővé tesszük a házasság előtti egészségügyi vizsgálatot. Mindenkit bekapcsolunk a munkába, hogy az egész országban szeretetlánc létesüljön, amely az igazságszolgáltatást az utolsó kunyhóba is elvigye. Meghonosítjuk a családi munkabér intézményét, meghonosítjuk a bányász és gyári munkásoknál a gyermeknevelési pótlékot. A munkások testi és fizikai jólétét szolgáló szabadidő intézményét fokozatosan kiépítjük. Mindez azonban csak a termelés fenntartása és fokozása mellett lehetséges, hogy minél több kéz jusson munkához. Az adózás terén nagyjelentőségű intézkedésekre készülünk. Itt azt a célt követjük, hogy a terheket a

SZTRANYAVSZKY:

Elsősorban az idegen állampolgárok, másrészt a részvénytársaságok és bankok földjét veszik igénybe

A miniszterelnök nagy ünnepléssel fogadott beszéde után

Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter szólt fel

és köszönetet mondott a miniszterelnök beszédéért, majd utalt arra, hogy most, a jó termés idején, a gazdatársadalom fellelegzett, a buza árának megtartását azonban csak áldozatokkal lehet elérni, éppen ezért figyelmezteti a gazdaköröket, hogy a jövőben ne növeljék a buzával bevetett területek nagyságát.

Az állatértékesítés terén a nehézségeket részben az okozta, hogy Olaszországban takarmányhiány volt és így elsősorban az olaszok saját állatállományukat vetették piacra. Nehézségeket okozott a száj- és körömfájásbetegség is.

Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter bejelentette a miniszterelnök szavaira hivatkozva, hogy a kormány szaporítani kívánja a kishasonbérleteket. E célra

elsősorban azokat a birtokokat veszik igénybe, amelyek idegen állampolgárok kezén vannak, másrészt azokat, amelyek részvénytársaságok és bankok tulajdonai.

— A kormány eltökélt szándéka — jelentette be a miniszter —, hogy a falvak fejlesztését minden eszközzel előmozdítsa, még bizonyos földek elvétele árán is, természetesen úgy, hogy a tulajdonost az elvesztett földért másutt kárpótolják. Gondoskodik a kormány arról is, hogy a mezőgazdasági munkás-ság és cselédség mindenütt emberséges lakásokban lakjon.

gyengébb vállakról az erősebbekre háritsuk át — Ami az agrárkérdéseket illeti: célunk a kisbirtokok szaporítása. Ecélből telepítési törvényt készítettünk.

A háromszáz holdon felüli kötött birtok egyharmadát, az ötszáz holdon felüli szabad birtok egynegyedét az államnak erre a célra szolgáló közvegytelepítési célokra igénybe vehetik

mialtal száz és százezer kisbirtok létesítésén nyújtunk alkalmat. Törödni fogunk azzal is, hogy a mezőgazdasági munkások bére egészséges szintet érjen el. A sáltojogi és a részvénytársasági működéssel kapcsolatos kérdéseket újból szabályozzuk. Az eddiginél szigorúbban harcolunk az álláshalmozás ellen.

A zsidóságot helyzetének és szellemi életének nem megfelelő és egészségesnek nem mondható helyéről olyan nivóra törekedünk visszahelyezni, amelyre nagy szükség volt.

Nagyarányu átépítés folyik. Mint Szent István idejében, mi is forradalom nélkül akarjuk ezt elérni. De mondhatjuk, hogy forradalmi tény ez, csodálatos forradalmi tény, amelyről egyszer a történelem fog megemlékezni mint olyan időről, amikor a nemzet minden fia megérezte és meglátta az utat, amelyet követni kellett.

Nem folytunk el az igazságos bírálatot, de a destruktívoknak el kell hallgatnia.

Bizom abban, hogy a pártok felett ebben a tiszta légkörben összefonódnak a magyar kezek — fejezte be nagyhatalmas beszédét a magyar miniszterelnök.

A nagy tetszéssel fogadott beszédek után Bonemissza Géza iparügyi miniszter, Kaposvár város országgyűlési képviselője szólt fel.

Személyi változások az aradi igazságszolgáltatási karban

A nagyarányú bírói áthelyezések következtében, mint köztudomású, szeptember 15-iki dátummal számos bírói hely üresedett meg az aradi törvényszéken. A Monitorul Oficial legutóbbi száma újabb bírói áthelyezésekről számol be és egyben közli azoknak a névsorát, akiket az aradi törvényszéken lévő megüresedett helyekre kineveztek. Mandru Nicolae a harmadik tagozat új elnökének helyére Manganu V. Emil bírót helyezték, aki eddig a büntető járásbírói szolgálatot teljesített. Kinevezték a két új vizsgálóbírót is az előléptetett Petre Ionescu főügyész és Alexandrescu Alexandru tanácselnök helyére. A két új vizsgálóbíró: Murgescu D. Emil, aki eddig járásbíró volt az aradi járásbírói szolgálaton és Parva A. Petru, aki eddig a tuzsádi járásbíró volt. Távozó Gitta Augustin főügyész, táblai tanácsos helyére Bogdan I. Ioan ügyvédet neveztek ki. Az összes kinevezettek szeptember 15-én foglalják el új beosztási helyüket.

Országos premier! 5, 7.15 és 9.30.

CENTRAL

Ma végre újra felcsendülnek Johann Strauss gyönyörű melódiái!

A DENEVÉR (Die Fledermaus)

A régi, híres Strauss-operett legújabb filmváltozata teljesen eltér a régi formától, de a mesétől nem! — Az operett régi bája és humora frissen csillog. A zene változatlanul pompás.

A rendezés elsőrangú, a szereposztás kitűnő.

Lida Baarova, Hans Söhnker, Friedl Czepa, Hans Moser

15 éve óv

ez a védjegy

az utazatóktól

KOPRÓL
CSOKOLÁDÉ
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyelv: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre ... 840 lei Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 Egy hónapra 70

Corrigan nem hagyja magát...

Newyorkból jelentik: Corrigan, a „légi gebe” kocsisa, ismét álmélkodásba ejti honfitársait. Azt még vajahogy elhiszik neki, ha nagyon akarják, hogy „tévedésből” repülte át az Óceánt. De amit most csinált, azt aztán igazán nem értik. Hogy is ne! Ezt a fiatal embert úgy fogadta a Broadway, mint még soha senkit; Lindbergh, sőt Howard Hughes bevonulása eltörpült az övéhez képest; a Szakértők, vagy kétszázötven tonnával becsülik többre a felhőkarcolók ablakából az ő tiszteletére lehajigált papirosok súlyát a Lindbergh érkezésekor ledobott papirszeleteknél. Utána nagy társasvacsora volt, lelkes ünnepi beszédek, szózat a rádióban Amerika népéhez, meghívás Roosevelt-hez, szóval minden, amiről egy becsületes Jenki, mint a csucsraérkezés netovábbjáról álmodozhatik. És Corrigan ennek ellenére ugyanaz a Corrigan maradt, aki világraszóló kalandja előtt volt. A szónoklatokra alig választott pár fanyar viccel, az autogrammkérők ezzel elől elmenekültek, egy texasi milliomoskeányt, aki táviratilag „kérte meg a kezét”, válasza sem méltatótt. Most pedig mindenre feltette a koronát azzal, hogy visszatartotta mindenható hollywoodi filmcézároknak az ajánlatát, akik rendkívül nagy tiszteletdíj ellenében el akarták vele játszani egy szuper-filmcsoda főszerepét. „Nem játszhatom filmen, mert nem vagyok színész”, — mondotta ez a különös líju a hűledezők filmeseinek. Annak a hatalmas revüigazgatónak pedig, aki új produkciójának óceán repülő képében akarta sztárként felléptetni, azt felelte, hogy soha életében nem táncolt, így semmi keresnivalója egy revüben. Mikor végül megkérdezték tőle, tulajdonképpen mi a szándéka, hogyan akarja kihasználni világraszóló sikerét a nemes amerikai hagyományok szellemében kiaknázni, zavartan lesütötte szemét, a körmét rágcsálta, majd így szólt: „Azt hiszem visszamegyek másodpilótának a Légiforgalmi Társasághoz”. Ameríka nem hisz a fiúnak. Mi történt Corriganal, az új nemzeti hőssel, akiről már — a népszerűség netovábbja! — új rágógumit neveztek el?

— IDŐJÓSLAT. Északnyugati, északi szél. Sok helyen, főként ma délután és este eső, zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

— A bolgár királyi pár látogatást tesz Angliában. London, Lapjelentések szerint a bolgár királyi pár a közeli napokban nem hivatalosan Angliába érkezik. A király és felesége az angol királyi pár vendégei lesznek Balmoralban.

— A hollandiai királynő ünneplése. Amszterdamból jelentik: Vilma holland királynő tegnap tartotta ünnepélyes bevonulását a holland fővárosba, amellyel kezdetét vette az az ünnepség-sorozat, amelyet a királynő uralkodásának negyvenedik évfordulója alkalmából rendeznek. A főváros lakossága örömmámorban éljenzte Vilma királynőt.

— Dimancescu sajtótanácsos a londoni román követség sajtóattaséja lett. Dimancescu sajtótanácsost megbízták a londoni román követség sajtószolgálatának vezetésével.

— Vámbéry Rusztem dr. Temesváron. Temesvárról jelentik: Tegnap Temesvárra érkezett Vámbéry Rusztem dr., a budapesti egyetem nyugalmazott tanára, a „Századunk” című folyóirat főszerkesztője. Vámbéry Rusztem dr. Oxford felé folytatta útját. Temesváron kijelentette, hogy a közeljövőben angolnyelven könyvet ír Kossuth Lajosról.

— Megkezdik a miniszterelnökségi palota építését. Bucurestiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a fővárosi diadalív közelében a közeli jövőben megkezdik a miniszterelnökségi palota építését.

— Dr. Lakatos Ottó aradi plébános és szentszéki tanácsos egyhetes szabadságra utazott. Dr. Lakatos Ottó hétfőn reggel elutazott Aradról s csak a jövő héten tér vissza városunkba. A plébániai hivatal vezetését a plébános távollétében Karácsonyi Istvánná bízták.

Oroszlán az oltár előtt

Sittardban, a csendes hollandiai városban egy vándorcirkusz oroszlanja megszökött. Barangolása közben betévedt a templomba, ahol megjelenése óriási riadalmat keltett az ájtatos hívők között. Az oroszlanra bizonyára nagy hatással volt a csend, mert némi töprengés után az oltár elé vonult és ott végignyújtzkodott és elszenderült. A lelkes telefonon értesítette a cirkusz embereit, akik csak nagy ügyvel-bajjal tudták rábírní az oroszlant, hogy elhagyja a templomot.

— Lázár Andor dr. a budapesti „Est-lapok” élén? Budapest. Az egyik hétfői lap jelentése szerint az „Est-lapok” élére, mint főszerkesztő már a legközelebb dr. Lázár Andor volt igazságügyminiszter kerül és ő fogja irányítani a leg-hatalmasabb magyar lapkoncert. Lázár kilép a nemzeti egység pártjából és mint pártönkivüli képviselő mandátumát megtartja. Lázár Andor öt és fél éven át volt igazságügyminiszter Gömbös és Darányi kormányában.

— Lemondott a bécsi Burgszínház igazgatója. Bécs, a bécsi Burgszínház igazgatója, Mirko Jelusics dr. tegnap benyújtotta lemondását. Az igazgató saját elhatározásából távozik a színház éléről. Utódját rövidesen kinevezik.

RÓKÁK MINDEN SZINBEN NAGYVÁLASZTEKBAN SZŐRMÉK, BUNDÁK

utolsó divat szerint, felújító olasz árban

ANTALFFY

szücsmesternél.
színház mögött.

Külön női kalapoztály.

— Új elnök az Ifjusági Keresztény Egyesület (IKE) élén. A református egyházban működő ifjusági alakulat, az IKE Fekete Rezső segédlelkész eltávovása által ügyvezető elnök nélkül maradt. Az új elnök megválasztása végett vasárnap délelőtt elnökválasztó gyűlést tartottak az ifjak. Ezen a gyűlésen új elnöknek egyhangú bizalommal Hirsch József kántort választották meg aki örömmel és teljes készséggel kötelezte le magát az ifjuság vezetésére. Az IKE megszokott munkarendjét az új elnök vezetésével ezen a héten ismét megkezdte és tagjait ezután is felhívja az órákon való pontos megjelenésre.

— Nagytakarítás a szovjet haditengerészetben. Londontól jelentik: A szovjet tengerészeti népbiztossága hivatalosan beismerte, hogy a GPU legutóbb mint a nép árulót kivégeztette a szovjet haditengerészetének valamennyi vezetőit, az északitengeri, a feketetengeri, a baltitengeri ilották főparancsnokát és a tengerészeti főiskola vezetőjét. Az áldozatok Ialstroma Orlovval, a szovjet haditengerészetének főparancsnokával kezdődik.

Elégedetlenség az őserdőben

— Orchideák és megint orchideák. Hozhatnál egyszer már egy többéves virágot.

15 év

Polgár könyvüzlet

Tankönyvek és tanszerek
nagy választékban.

— Külföldi állampolgárok lejárt tartózkodási engedélye. A bucaresti-i rendőrzvezérigazgatóság a következő aradmegyei és aradi külföldi állampolgárok tartózkodási engedélye iránti kérelmét utasította vissza: Imrich C. Mária magyar, Schwerthoffer Klára (Világos) amerikai, Minnich Zsuzsanna (Szentmárton) amerikai, Sroka Rezső magyar, Kozma József amerikai, Fátih Gizella magyar, Lelik Ilona magyar, Balassa Magdolna magyar, Horváth Jolanda magyar, Verbos Nándor magyar, Szász Erzsébet (Székudvar) magyar, Halibrunn Rozália palesztinai, Kovács Margit amerikai, Moskovics Rozália magyar, Schubkegel Erzsébet, Sémlic, kanadai, Gotesik Maller Borbála Sémlic amerikai.

— Házasság. Messer Bözsike (Arad) és Klein László (Budapest) vasárnap tartják esküvőjüket Budapesten.

— Litvániai zsidókat tartóztattak le, mert külföldi államokat becsméltek. Kaunasból jelentik: A litván hatóságok rendelkezésre őrizetbe vettek több zsidó polgárt, akik Németországra, Olaszországra és Angliára vonatkozólag sértő kifejezéseket használtak.

Modern kárpitozást,

díszítést, ágyból rekamlét, minden szakmába vágó munkát legjutányosabban készít

FETTIK

Str. Goldis
„Scala”-moziul szemben

— MEGOPERÁLJÁK AZ EGÉSZ JAPÁN NÉPET. Tokió. A japán hivatalos körök érdekes tervvel foglalkoznak. A terv előterjesztője szerint a japán katonák céllovőképessége azért oly csekély, mert a japán ferdévágású szem megakadályozza a biztos látást. Éppen ezért az a terv merült fel, hogy minden japán gyermeknél kjs műtétet hajtanak végre, amely alkalmas arra, hogy szeme biztos, egyenes látását visszanyerje. Évszázadokon át, vagy talán még hamarabb elérhető az is, hogy a japán szem ferde mongol-vágása megszűnik.

— Koszorúmegváltások. Éles Simon ravatalára szánt koszorúmegváltások címén a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Dr. Fischer Jenő 500 lei, Földes Soma 300 lei, dr. Juhász Géza 200 lei, dr. Kell József 200 lei, dr. Kelemen Gábor 100 lei, dr. Singer József 100 lei, Koch Dániel 100 lei, dr. Rácz Sándor 100 lei, dr. Székely Ferenc 100 lei, Jakab Gyula 100 lei.

Reklám ár!

1 águ csillár Lei 170.— től

2 ” ” 280.— ”

3 ” ” 395.— ”

asztali lámpa ” 155.— ”

Rádiók 3.000.— leitől

Sándor Iván & Comp.

Arad, Bul. Regina Maria 18.

Telefon 11-32.

Kalmár József Electro-technikai vállalat, Rádiók

Str. Bratianu 1. Tel. 11-10.

legmodernebb hálózati és telepes gépek, hangszórók, acmulátorok, csere és javítás, csillárak és electromotorok, kerékpárok, Aladdin petróleumlámpák és főzők. — Nagy választék. — Szolid árak. — Pontos kiszolgálás.

— A „România” temesvári szerkesztőségének ünnepélyes felavatása. Temesvárról jelentik: Ünnepélyes keretek között ment végbe vasárnap délelőtt Temesváron a Cezar Petrescu ismert író és közíró irányítása alatt működő „România” című lap temesvári szerkesztőségének felavatása. A „România” tudvalevőleg ezennél külön bányai kiadást juttat olvasóinak „România de Vest” címen. Az ünnepségen számos előkelőség jelent meg, többek között Ciupe Gheorghe dr. tartományi helytartósági vezértitkár, Banculescu Ion, a lap bányai szerkesztője beszédében utalt arra, hogy ez a lap azon fog dolgozni, hogy Ofelsége új utakat mutató, emelkedett programja megvalósuljon és hogy közel hozza egymáshoz a sziveket. Stancescu tanár a Străjer-szervezet, Nicolae Ivan mérnök, szerkesztő a temesvári újságírók, Pompiliu Serbescu a bányai hivatásos újságírók szindikátusa, míg Vlădescu Stefan a vidéki hírlapírók országos szövetsége nevében beszélt, végül pedig Cezar Petrescu főszerkesztő mondott beszédet.

— Dr. Singer bőrgyógyász és urologus ismét rendel. Str. Consistorială 16.

— Esküvő az aradi leányárvaházban. Az aradi zsidó leányárvaházban vasárnap déli fél egy órákor tartotta esküvőjét az árvaház egyik neveltje, Gellmann Margit Roth Györggyel. Az esküvőn nagyszámu előkelő közönség jelent meg és fejezte ki szerencsekívánatait az ifjú párnak. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi megkapó beszédet intézett a fiatalokhoz, akiket rokonaik és ismerőseik az értékes ajándékok egész sorával halmoztak el.

— U. Éggy Ghyssa 15-én kezd meg a tanítást Speciális gyermekgimnasztika, torna, ritmika, balett és sztep. Külön tisztviselő, asszony és fiú csoportok. Bul. Maria 24. Telefon 2628.

— Csobod János hazatért.

— Nyolc napra betiltották a „Tempo“-t. Bucurestiből jelentik: A „Tempo” című fővárosi lap megjelenését nyolc napra felüggesztették, mert riasztó híreket közöl.

— A TEJ ÉS TEJTERMÉKEK ÁRA NEM MAXIMÁLHATÓ. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium határozata értelmében a maximális árak nem vonatkoznak a tejre és a tejtermékekre.

— BÉRAUTÓK FELÜLVIZSGÁLATA. Az aradi rendőrség közlekedésügyi osztálya hétfőn délelőtt megkezdte az aradi bérautók felülvizsgálását abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e az előírt követelményeknek. Egyben pedig megvizsgálták azt is, hogy a gépjárművek betartják-e a részükre megállapított új maximális árakat, amely — mint ismeretes, — tíz százalékkal leszállította az eddigi ártarifát.

— Elutazott Aradról Aufricht Gusztáv dr. amerikai egyetemi tanár. Néhánynapos itt-tartózkodás után elutazott Aradról dr. Aufricht Gusztáv, az Amerikába származott kitűnő orvos, aki ezidőszere a Columbia egyetem magántanára. Hajórászállása előtt az egyetemi tanár feleségével együtt Aufrichtné szüleinek látogatására utazott. Tizenkét napig tartózkodnak még Európában, ahonnan szeptember 17-én indulnak vissza új hazájukba, Amerikába. Aufrichték Franciaországban szállnak hajóra, hogy visszatérjenek Newyorkba, ahol az egyetemi tanár tovább folytatja tudományos munkáját, amelynek legközelebbi célkitűzése, — amint azt aradi tartózkodása alkalmával az Aradi Közlönynek adott nyilatkozatában elmondotta — a kopaszság elleni küzdelemnek új, az eddigieknél sokkal hathatósabb gyógyszerrel való gyarapítása.

— November elsejei hatállyal alkalmazzák a mérnök-kamarákról szóló törvényt. Ghelmeheanu közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter nyilatkozott az érdekeltek előtt a mérnök-kamarákról szóló törvényről és kijelentette, hogy annak alkalmazására november elsejei hatállyal kerül sor. A kamarák megszervezésével kapcsolatos munkálatokat viszont október elsejéig kell elvégezni.

— SZABADLABRA HELYEZTÉK CRİȘAN TEODORT. A Janota-ügyben, mint ismeretes nyolc hónapra ítélték Crîșan Teodor pálosi földművelet, hatóság félrevezetése címén. Miután az ítéletet megfellebbezte és már négy hónapot és néhány napot töltött vizsgálati fogságban, ügyvédje, Palincas Ioan révén kérte szabadlábra helyezését. A törvényszék Hujlu—Ciorapciu-tanácsa ma kedvezően döntött Crîșan kérelmében. Crîșan a délutáni órákban elhagyta az ügyészség fogházát.

Cserépkályha, fakarétküzhely átrakást és javítást jutonyos áron állalok. Keller József kályvamester, Str. Marasesti 9. és Gáspár műszerész üzletében, Str. Horia.

— KILOPTAK A PIACON A KÉZITÁSKÁJAT. Kemerli Ferencné bejelentette az aradi rendőrségen, hogy meglopták. Valaki, amikor az Avram Iancu-téri piacon bevásárlását végezte, benyúlt kosarába és ellopta az ott lévő kézitáskáját, amelyben néhány száz lei és más értékű tárgy volt. A tettest keresi a rendőrség.

— Kedvezményes utazás a hegyaljai villamosvasúton. Ezen vasut igazgatósága közli, hogy a folyó hó 8-iki ünnepre való tekintettel, Arad állomási pénztára folyó hó 7-én 11.30 órától kezdve weekend-, 8-án pedig kiránduló-jegyeket ad ki a szombat- és vasárnapokra megállapított kedvezményes árban.

— Szeretettvendégség a Mosóczy-telepi református imaházban. Szépen sikerült vallásos ünnepélyt és szeretettvendégséget rendezett a Mosóczy-telepi református nőszövetség vasárnap délután az imaházban ifj. Donáth László segédlelkész beiktatása alkalmából. Az imaházat zsúfolásig megtöltötte a hívek serege, akiknek sorában ott láttuk a belső egyház sok tagját Muzsaj József gondnok, Dömötör László vezetése alatt. Az egész ünnepélyt az a törekvés hatotta át, hogy a telepi reformátusok mielőbb templomot építhessenek. Erre a célra áldozták a szeretettvendégség perselypénzét is. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Főnnálló ének: 2. dcs. (Szent Isten, noha néked). 2. Főének: 101. dics. (Örök Isten) 1—2 vers. 3. Imádkozott: Tarnóczi Lajos lelkész. 4. Közének: „Dicsőség...” Éneklé a Mosóczy-telepi ref. énekkar nőikara. 5. Ünnepi beszéd; Tartotta Donáth László s. lelkész. 6. „Térj be hozzám, Uram”. Énekelte: Békéssy Margit és Verebélyi Rozália. 7. „Legyen meg a te akaratod”. Szavalta: Borza Elek. 8. „Énekek éneke”. Szavalta: Alle Lonci. 9. Sándor bácsi: „Mi kell nekünk?” Szavalta: Magyar Tibor. 10. 287. dics. (Az áldott orvos közeleg). Énekelte: Maczek Bálint. 11. „Az első imádság”. Szavalta: Szűcs Zoltán. 12. „Az öreg zsoltáros”. Szavalta: Laszka Sándor. 13. „Imádkozom”. Szavalta: Maczek Gizella. 14. „Ha te vagy az Atyánk”. Szavalta: Ujj Ferenc. 15. „Tanács”. Szavalta: Maczek György. 16. Záró ének: éneklé az énekkar. A műsor befejezése után az imaház udvarára vonult a közönség, ahol terített asztalok várták őket. Itt Szász József presbiter köszöntötte Donáth László segédlelkészt. Majd Tarnóczi Lajos lelkész és Muzsaj József gondnok az egyház vezetősége nevében arra hívták föl az új segédlelkész és a hívek figyelmét, hogy szeretettel és békességben — egymással is megbékélve — munkálkodjanak a kitűzött nagy cél érdekében, hogy a telepen mielőbb felépülhessen a református templom Isten dicsőségére. Donáth László meghatott szavakban kötelezte le magát a személyekre nem tekintő, szeretetben való szolgálata.

Meghalt Éles Simon nyugalmazott bíró

Az aradi társadalomnak általánosan ismert és rokonszenves tagja hunyt el hosszas betegeskedés után: Éles Simon járásbíró ragadta el 68 esztendő korában a halál. Éles Simon aki több mint tizenégy éve vonult nyugalomba már évek óta cukorbetegségben szenvedett és ez a baj az utóbbi időben annyira elhatalmasodott szervezete fölött, hogy ágyba kényszerült. Családjának tagjai akkor sem adták fel a reményt és széleskörű társaságának tagjai is biztak felépülésében. A nyugalmazott bíró állapota azonban egyre rosszabbodott és orvosai, akik fáradhatatlanul ápolták és mindent megtettek megmentése érdekében az elmúlt héten feladtak minden reményt. A halál hosszú agónia után, hétfőn következett be, amikor családja körében Eminescu-uccai lakásán örök álmra hunyta le szemét.

Éles Simont a jókedélyű és jóhumoru bíró Aradon ugyszólván mindenki ismerte. Itt született, itt járta iskoláit, csupán akkor került el Aradról a kilencvenes évek elején, amikor a budapesti egyetemre ment jogot hallgatni. Az aradi érettségi után iratkozott az egyetem jogi fakultására és ott négy esztendő múlva jogtudományi államvizsgát tett és belépett a bírói karba.

Első kinevezése az aradmegyei Borosjenőbe szolgáltatta Éles Simont, aki itt mint aljegyző működött. Innen került be az aradi törvény székhez, majd ismét vissza Borosjenőbe, de ekkor már mint járásbíró. Évekig volt az aradmegyei Borosjenő járásbírójának vezetője és a köztisztviselőben álló bíró mindenki szerette, becsülte igazságos voltáért. Kitűnően értette hivatását, mert a bírói székben is ember tudott maradni, határozott szemmel ismerte fel az eléje kerülő ügyes-bajos dolgukat vitató felekben azt, akinél az igazság volt.

Az imperium-változás után bekerült Aradra, a járásbírószékhez és 1927-ig itt is teljesített szolgálatot. Tizenegy esztendővel ezelőtt nyugdíjba ment és azonnal elmaradhatatlan alakja volt az aradi kávéházaknak. Délután, este törzsasztalának első vendége volt. Újsághalmaz fekiüdt előtte és tájékozottsága sokszor még barátait is bámolatba ejtette.

Éles bíró valóban minden iránt érdeklődött. Színházrajongó volt, évekkel ezelőtt minden előadást állandó helyéről nézett végig és önzetlen pártolója volt minden kulturális megmozdulásnak. Ő maga nem szeretett szerepelni és az utóbbi években különösen visszahúzódva élt.

Hajála őszinte mély részvétet kelt város-szerte, de elsősorban családja körében és barátainak nagy táborában. Bírók és ügyvédek most is mint aktív bíró korában vették körül és hiányát már akkor fájlalták, amikor egyre súlyosodó betegsége lehetetlenné tette számára a kávéházi törzsasztalnál való megjelenést.

Az elhunyt Éles Simon bíró temetése kedden, szeptember 6-án megy végbe a régi izraelita temető halottasházából délután 6 órákor, amikor is Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi fogja buszszatni az utolsó útjára induló Éles bíró. A végtisztességén az aradi Ügyvédi Kamara is képviselteti magát dr. Moldovan Silvius dékán, dr. Lutai Cornel és dr. Micloși Emil választmányi tagok által.

BRUCKNER ELLA
angol órákat ad
Str. Sft. Gheorge 36 sz.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszerár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15-00.)

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandindia

Tengeri utazások

Ökélletes utazást és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőtél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

SPORT KÖZLÖNY

Sétálva győzött a B. válogatott csapat...

Románia B.—Jugoszlávia B. 2:0 (2:0)

Bucuresti. A Giulesti-i stadionban mintegy 15 ezer néző előtt mérkőzött a két ország B) válogatott együttese és a román tizenegy nagy fölény után megérdemelten győzött. Vlcsek csehszlovák bíró sipjére így állt fel a két csapat:

Románia: Radulescu—Sfera, Felecan I—Barbulescu, Gain, Nistor—Orza, Moldoveanu, Marksteiner, Praszler, Iordache. Jugoszlávia: Lovrici—Angelkovics, Dubat—Zimmermancici, Jusbusek, Eibl—Medarici, Lach, Railcici, Bozovici, Welter.

Román támadásokkal indul a játék és Barbulescu, valamint Nistor tömök a csatársort jobbnál-jobb labdákkal, de — egyelőre — eredmény nincsen. A 14. p. Moldoveanu jól indítja Orzát, a szélső kirugrik és lapos gólt vág az ellenkező sarokba (1:0). Tovább tart a fölény, de újabb gól csak a 27. p. adódik: ismét Moldoveanu ugratja ki Orzát, a szélsőt most sem

tudják fogni és bombája ezuttal sem védhető (2:0).

A második féldőben a jugoszlávok nagyobb lelkesedéssel fekszenek a játékba, a román védelem azonban nagyszerűen állja az ostromot és nem sikerül szepiteniök az eredményen. A román csatársornak ebben a játékperiódusban is van helyzete, de Marksteiner több alkalmat szalaszt el.

A válogatott legjobbjá Nistor volt, aki remek fedezetjátékot mutatott be. Barbulescu is ragyogóan játszott, de elsőrangú volt a védelmi hármas is, ahol főleg Sfera csillogott. A csatársorban Orza és a két összekötő érdemel említést, Marksteiner és Iordache, valamint Gain gyengén működtek. A jugoszláv együttesben Angelkovics és a középfedezet, valamint Bozovici mutatott átlagon felül. Vlcsek nem csinált feltűnőbb hibát.

Nívós játék után győzött az AMTE

AMTE—CAMT 4:1 (2:1)

A két csapat barátságos találkozója élénkírámu, érdekes játékot és megérdemelt AMTE győzelmet hozott, főként a második féldőben mutatott játék alapján. Macian bíró sipjére így állt fel a két csapat:

AMTE: Gerold—Siclován, Kovács—Reinhardt II (Szegeci), Szabó, Szaniszló—Bermoser, Léb, Perneki, Dvorzsák, Batrin CAMT: Eichler—Gerber, Galgóczy—Eliás, Stepan, János—Bücher, Tóth—Bedő, Szócs (Póssák), Zsizsik, Juszt.

Az AMTE kezd, de azonnal a vendégcsapat rohamoz és a 7. p. szögletet ér el. A sarokrugást Juszt pompásan iveli és a labda érintés nélkül az ellenkező sarokba hull (0:1). Az AMTE rákapcsol és a 16. p. ugvancsak szöglet után egyenlít: Batrin sarokrugását Perneki befejeli (1:1). A 31. p. Bermoser ivel közepre és a labda Dvorzsák fejről kerül a hálóba (2:1).

Szünet után az AMTE fölénybe kerül és a 6. p. Batrin remekül megy el, beadását Perneki a lécs alá vágja (3:1). A 16. p. Jánosi faultja miatt oldalról szabadrugás: Bermoser irányítja és Dvorzsák hálóba sodorja a labdát (4:1). Több kiaknázatlan szögletrugás és a piros-feketék még néhány kecsegtető helyzetet hagynak ki.

A győztes csapat védelmében Gerold jól védett, Siclován volt azonban a védelem szöjpa. A fedezetsorban Szabó a legjobb, Szaniszló is kitűnő, a két fiatal is tehetséges, illetve lelkes. A csatársorban Bermoser jó beadásával, Batrin lendületével, Perneki áttöréseivel, Dvorzsák és főleg Léb építő munkájukkal vétették magukat észre. A vendégcsapatban a védelem jó, főként Eichler a kapus. A fedezetsor szünet után visszaesett, elől a két gyors szélső és Zsizsik a legjobbak. Macean jól vezette a mérkőzést.

A magyar nemzeti bajnokság meglepetése: pontot szerzett a Zugló

A Hungária nehezen győzött a Phöbus ellen és vezet a bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap hat mérkőzést bonyolítottak le és a legnagyobb meglepetést a Zugló pontszerzése okozta az Elektromossal szemben. A Hungária nehezen győzött a Phöbus ellen, a Kispeszt ugyszintén a Taxisokkal szemben, a Nemzeti azonban biztosan nyert Debrecenben. A Szeged simán verte Szolnokot, a Budafok gólképtelen csatársora miatt csak minimálisan Salgótarján. A bajnoki táblázat, amelyen a Hungária vezet, a következő:

1. Hungária	3	3	—	10	5	6	
2. Nemzeti	3	2	1	—	12	2	5
3. Kispeszt	3	2	1	—	9	6	5
4. Ujpest	2	2	—	—	6	2	4
5. Budafok	3	1	2	—	4	3	4
6. Szeged	3	1	1	1	6	4	3
7. Elektromos	3	1	1	1	7	9	3
8. Ferencváros	1	1	—	—	8	1	2
9. Taxisok	3	1	—	2	13	8	2
10. Szolnoki MÁV	2	1	—	1	4	4	2
11. Phöbus	3	—	1	2	5	8	1
12. Zugló	3	—	1	2	5	20	1
13. Salgótarján	3	—	—	3	4	13	—
14. Bocskai	3	—	—	3	2	10	—

Beszámoló a mérkőzésekről:

Hungária—Phöbus 3:2 (3:1). A Hungária csak küzdelem után nyert. Góljain Kardos (11-esből), Wéber (öngól) és Turay osztózkodtak, míg a Phöbus góljait Solti (2, egyet 11-esből) szerezte.

Kispeszt—Taxisok 3:2 (2:1). A Kispeszt fölényben volt, mégis csak nehezen győzött. A gólokat Kincses, Olajkár II. és Déri, illetve Serfőző (2) szereztek.

Elektromos—Zugló 3:3 (3:1). Az Elektromos nincs formában, a Zugló akár győzhetett is volna. Góllövők: Szendrődy (2), Pázmándi, illetve Fekecs III. (2) és Fekecs II.

Budafok—Salgótarján 2:1 (1:0). A budafoki csatársor gólképtelen. A gólokat Fodor és Borhy, illetve Csepregi lötték, utóbbi 11-esből.

Szeged—Szolnoki MÁV 3:0 (2:0). A Szeged pompásan játszott és megérdemelten győzött Nagy (2) és Lukács góljaival.

Nemzeti—Bocskai 3:0 (2:0). A Nemzeti minden részében jobb volt és biztosan nyert. Gólszerzők: Pálya, Horváth és Kisalagi.

O Temesvári bajnokság: Vulturii—Rapid 2:2 (1:0), Banatul—Bohn 4:2 (3:0), Electrica—Progresul 1:0 (1:0).

O B) ligás eredmények: Crisana—Törekvés 2:0 (0:0), Vulturii—Craiovan 3:0 (1:0), Jiul—Mineral 2:0 (1:0), Rovine Grivita—RMTE 4:2 (1:1), CFR Simeria—Unirea MV 2:0 (0:0), Unirea Tricolor—ACFR 3:1 (1:1), Mures—Tricolor 2:1 (1:1), HTV—Monopol 1:0 (1:0), Industria Sâmei—Victoria 1:1 (1:0), HLA—Mihai Viteazul 7:1 (4:1), Dragos Vodă—Textilia 1:0 (0:0), Gloria CFR—DVA 1:0 (0:0), Sporting—Jahn 1:0 (0:0), Victoria—Traian 2:2 (0:2), Makkabi—Turda 3:0 (0:0), Franco Romana—Victoria 5:3 (3:1), Prahova—Mocionifa 3:2 (0:1), Telefonclub—Dacia Unirea 4:1 (2:1).

BÉCSI MINTAVÁSÁR

1938. szept. 11-től 17-ig.

Műszaki kiállítás szeptember 18-ig

Jelentékeny utazási kedvezmény.

a román, jugoszláv és magyar vasutakon, a német áramvasuton, a Duna-hajósvonalon, a Fekete-tengeren, valamint a légi közlekedésen. Utlevélvizum gratis! A kedvezményes magyar átutazási vizum a határon lesz megadva, a vásárigazolvány felmutatása ellenében. — Mindenféle felvilágosítás valamint vásárigazolvány 150 leirt kapható:

Wiener Messe, A. G. Wien VII.

valamint a tiszteletbeli képviselőknél:

ARAD: „Europa“ Organizația Națională Română de Voiaj și Turism, Str. Regina Maria 10, Wagons-Lits/Cook S. A. Bulevardul Regina Maria 18, Societatea Anonimă Română de Transporturi Internaționale Schenker & Co., Bul. Regina Maria 9.

Jól szerepelt a Gloria Temesváron

Kinizsi—Gloria 2:2 (2:0)

Temesvár. A Gloria csapata Temesváron vendégszerepelt a Kinizsi ellen barátságos mérkőzés keretében és ezen a mérkőzésen több fiatal játékost próbáltak ki. Így álltak fel a csapatok: Kinizsi: Ijies—Röck, Kohl—Wetzer III., Hoffmann, Schaff—Cucula, Klimek, Thierjung, Bajusz, Malita. Gloria: Theimer—Varjassy, Volentir—Codreanu, Zab, Siclován—Igna, Tudor (Marjenut), Fritz, Henegar, Mercea.

Az első féldőben a Kinizsi van inkább frontban és a 23. p., valamint a 41. p. Bajusz révén kétgólos előnyre tett szert. Szünet után a Gloria lendül előre és a 2. p. és 4. p. Fritz két góljával egyenlít. Ezután nagy küzdelem indul meg a győztes gólért, de ezt egyiknek sem sikerült elérnie. A Glóriában Theimer és Varjassy a védelem legjobbjá a fedezetsorban Zab volt jó, elől pedig Fritz és Henegar tüntek ki. A fiatal Codreanu is jól mozgott. Bíró: Chicin.

Nagy aradi sikerek a temesvári tenisz-bajnokságokon

Temesváron pénteken kezdődtek meg a tenisz-bajnoki versenyek, amelyeken Aradtól a Gloria, AAC és AKE gárdája vett részt. Számszerint mintegy 25 versenyző. Az aradi teniszezők sikerrel állták meg helyüket minden egyes versenyszámban és több bajnokságot nyertek, illetve több bajnoki szám döntőjébe csak aradiak kerültek. A részletek eddig a következők:

Ifjúsági leányok: 1. Földessy Kató AAC, 2. Hladik.

Női egyes II. oszt.: a döntőbe kerültek Craznic dr.-né Gloria és Rödler AAC.

Férfi egyes II. oszt.: a döntőbe Wechster AKE és Albert Gloria kerültek. 3. Ilca és Craiciun.

Férfi egyes I. oszt.: döntőbe került Tareanu Gloria, aki Grad (Bucuresti) ellen győzött, ahol ellenfele az Ungár—Craznic dr. mérkőzés győztese lesz, míg a vesztes Grad mellett harmadik.

Férfi páros I. oszt.: 1. Ungár—Bartha Kadima, 2. Grad—Popescu (Bucuresti), 3. Gábor—Cosmovici (Minerul) és Tareanu—Craznic dr. Gloria.

Férfi páros II. oszt.: a döntőbe a Craznic dr.—Tareanu Gloria és Lörinczy—Vlad párok jutottak.

Női egyes I. oszt.: 1. Barabássy B., 2. Buchwald, 3. Vidrighinné és Craznic dr.-né.

Az Unirea nyerte a Sparta körmérkőzését

Vasárnap az AMTE—CAMT mérkőzés előtt bonyolították le a Sparta körmérkőzésének döntőit, amelyek során az Unirea nyert, a harmadik helyet pedig sorsolással a Sparta szerezte meg. Az eredmények:

Sparta—Fortuna 2:2 (2:1). Az első félidőben a Sparta a többet támadó, szünet után a Fortuna van inkább frontban. Sánta és Kiss, illetve Kiss és Moise szereztek a gólokat. Bíró: Fock.

Unirea—Gaiana 5:1 (2:0). Az Unirea jobb volt és megérdemelten nyert. A gólokon Mayer (2), Tenoel (2) és Megyesi, illetve Kotroczó osztozkodtak. Bíró: Schneider.

Izgalmas küzdelmek az atlétikai EB. második napján

Páris. Az atlétikai EB második napján szép küzdelmet vívtak Európa legjobbjai és egyes versenyszámokban az átlagnál is jobb eredményeket értek el. A másodnapos eredmények a következők:

400 m. síkfutás: 1. Brown angol 47.4 mp. 2. Baumgarten holland 48.2 mp. 3. Linnhof német 48.8 mp. 4. Görkői magyar 48.9 mp.

Kalapásvetés: 1. Hein német 5877 cm. (világrekord!). 2. Blask német 5734 cm. 3. Malmbrand svéd 5123 cm.

Hármasugrás: 1. Rajassari finn 1532 cm. 2. Noren finn 1495 cm. 3. Kotrascheck német 1473 cm.

800 méter: 1. Harbig német 1 p. 50.6 mp. (német rekord!). 2. Leveque francia 1 p. 51.8 mp. 3. Lanzi olasz 1 p. 52 mp.

Súlydobás: 1. Kreek eszt 1583 cm. 2. Stöck német 1559 cm. 3. Wölke német 1552 cm.

5000 méter: 1. Mäki finn 14 p. 26.8 mp. 2. Jonnson svéd 14 p. 27.4 mp. 3. Pekuri finn 14 p. 29.2 mp.

110 méteres gát: 1. Finlay angol 14.3 mp. 2. Lidman svéd 14.5 mp. 3. Brasser holland 14.8 mp.

200 m. síkfutás: 1. Osendarp holland 21.2 mp. 2. Scheuring német 21.6 mp. 3. Pennington angol 21.6 mp. Gyenes magyar 22 mp. el ötödik.

Marathoni futás: 1. Muinonen finn 2 óra 37 p. 28.8 mp. 2. Yarrow angol 2 óra 39 p. 03 mp. 3. Palme svéd 2 óra 42 p. 13.6 mp. A magyar Mucsi 3 óra 03 p. 14.6 mp.-es idővel tizenkettedik.

50 km. gyaloglás: 1. Whitlock angol 4 óra 41 p. 50 mp. 2. Dill német 4 óra 43 p. 44 mp. 3. Bruun norvég 4 óra 44 p. 55 mp.

400 méteres gát: 1. Joye francia 53.1 mp. 2. Kovács magyar 53.3 mp. 3. Arescuog svéd 53.6 mp.

Amerika—Magyarország 26:16

Budapest. A kétnapos nemzetközi uszóverseny második napján is remek küzdelmeket vívtak az uszók egymással és végeredményében az USA 26:16 pontarányban győzött az amerikai—magyar uszómérkőzésen. A vasárnapi eredmények a következők:

4x100 m. gyors-staféta: 1. Európa 4 p. 00.2 mp., miután a 3 p. 56 mp.-es remek világrekordot uszó amerikai stafétát szabálytalan váltás miatt diszkvalifikálták.

200 méteres mellúszás: 1. Agyal 2 p. 48.2 mp. 2. Werson USA 2 p. 50.8 mp.

100 m. hátúszás: 1. Neunzig 1 p. 10.8 mp. 2. Erdélyi 1 p. 14 mp.

400 m. gyors: 1. Flanagan 4 p. 46.2 mp. 2. Plath 4 p. 56 mp. 3. Gróf és Wainwright 5 p. 00.6 mp.

Toronyugrás: 1. Root 110.05 pont, 2. Hidvégi 104.69 pont.

3x100 vegyes-staféta: 1. Magyarország 3 p. 24.6 mp. 2. USA 3 p. 26.4 mp.

A Svábhegyi Szanatórium

Budapest

terápiás berendezése korszerű: Vizgyógyintézet, zuhanyok, gőz- és villanszekevény, bélfürdő, természetes szénsavas fürdő, gyógymassage. Hidraulikus massage. Mérésüket utósaíson árák. (Igazgató főorvos: dr. Györki Béla.)

„SCALA“

Nagy filmek színháza.
Telefon: 20-10.

Ma és minden nap!

Királyi szerelem, udvari intrikák, trón és szív. A világ egyik legnagyobb filmalkotása!

A ZENDAI FOGOLY

Anthony Hope regénye filmen. Rendezte John Cromwell, Hollywood legnagyobb rendezője. Rudolf király és az angol gróf kettős szerepében: Ronald Colman. Partnerei: Madeleine Carroll, Douglas Fairbanks Jr., Aubrey Smith.

A film főbb jelenetei: a királyi udvar, a koronázás, a nagy vadászat, a rablólovag várkastélya, a gyilkosok gyülekezete, az expressz vonat: Páris—Wien—București—Konstantinápoly. Előadások kezdete naponta: 5, 7.15, 9.30 órakor. Matiné szombaton 3, vasárnap d. e. 11.30 és d. u. 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

Közkívánatra: Ma kedden és szerdán vetítjük még Joe Louis és Max Schmelling boxmérkőzését. Az óriási előzetes érdeklődésre való tekintettel kérjük, hogy látogatóink minden igényeinek megfelelhessünk, jegyekről idejében gondoskodni. Pénztári órák naponta: d. e. 11—1 ig. d. u. 4-től. Telefonrendelésre jegyeket rezerválunk és kívánságra házhoz szállítjuk.

Remek küzdelemben döntetlent harcolt ki a Ferencváros Prágában a KK. első döntőjén

Slavia—Ferencváros 2:2 (2:1)

Prága. A KK első döntőmérkőzésén 52 ezer főnyi közönség jelent meg, hogy tanuja legyen a grándiózus küzdelemnek és a nézők remek futbalcsatát láttak, amelyen két nagytudású csapat küzdött meg. Az erkölcsi győztes kétségtelenül a Ferencváros, amely ellenfele otthonában harcolta ki az értékes eredményt. Mee angol játékvezető sípjelére így állt fel a két csapat:

Slavia: Boksay — Cserny, Daucsik I. — Prucha, Daucsik II, Kopeczky — Horak, Simunek, Bican, Bradács, Vytacsil, Ferencváros: Háda — Tátrai, Polgár — Magda, Sárosi III., Lázár — Tanczos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

Nagy iramban indul a játék, amelyben a Slavia van némi fölényben, de a vezetést mégis a Ferencváros szerezte meg: a 27. p. Tanczos jó beadását Kemény 10 lépésről befeljei (0:1). Ezután a Slavia rohamoz és a 34. p. kapuelőtti kavardásban Tátrai rövidre ment és Bican éles, lapos lövése a meglepett Háda alatt kerül hálóba (1:1).

A 40. p. már a vezetést is megszerzi a Slavia: Bradács kiteszi Simuneket, az összekötő leszyanus helyzetből indul és 10 méteres kövését Háda nem tudja tartani (2:1).

A második félidőben a játék változatos, a Ferencváros többet van frontban, mint a szünet előtt és előbb Toldi találja a kapufát, majd a 17. p. szép csatárakció után Kemény beadását Kiss lapos lövéssel küldi a hálóba (2:2). A játék hátralévő részében mindkét kapunál adódnak helyzetek, de a csatárok idegesek.

A Ferencváros csapatában a fedezetsor játszott ragyogóan, főleg Sárosi III., aki a mezőny legjobbjai volt. Mellette Lázár játszott kitünően, de a védelem is kitett magáért Polgárral az élen. A csatársor csak a második félidőben volt jó, ekkor Kiss és Sárosi játszottak a legjobban. A Slavia csapatában Daucsik II. középfedezet csődöt mondott. A védelem megbízható, a fedezetsorban Kopeczky, elől pedig Vytacsil és Simunek érdemelnek dicséretet. Mee jól látta el feladatát.

Ugye az ugy klapából!

Lisszabonban bonyolították le a német—portugál uszómérkőzést, amelynek minden számában a németek győztek, vízipólóban pedig 14:1 (6:1) arányban nyertek a portugálok ellen.

Az Ujpest csapata vasárnap Belgrádban vendégszerepelt: 1:1 (0:1) arányban döntetlenül mérkőzött a Beogradskival. A jugoszlávok gólját Vujadinovic, az Ujpestét Zsengeliér lötte.

A DC döntő mérkőzésén az USA 2:0 arányban vezet Auszália ellen. Riggs 4:6, 6:0, 8:6, 6:1 arányban győzte le Quistet, Budge pedig Bromwich ellen győzött 6:2, 6:3, 4:6, 7:5 arányban.

A milánói evezős európai bajnoki versenyen a németek négy, az olaszok két, a svájciak pedig egy bajnokságot nyertek. A legnagyobb harc a nyolcshaban volt, ahol Németország 6 p. 19.2-vel győzött Magyarország előtt.

O Az Olimpia Brádon. Az Olimpia csapata vasárnap barátságos mérkőzést játszott Brádon a Mica ellen és a mérkőzés rendkívül iramos, változatos játék után 0:0 arányban döntetlenül végződött. Mindkét csapatban a védelmek tettek ki magukért.

O CÉGCSAPATOK BARÁTSÁGOS LABDARUGÓMÉRKŐZÉSE. Vasárnap délelőtt 10 órakor az aradi Tricolor-pályán Vidák biráskodása mellett mérte össze erejét a Weisz és Barbu szabócégek kombinált labdarugó csapata a Huppert-cég csapatával. Az eredmény 2:0 félidő után 4:4 volt. A mérkőzést a Weisz-cég megóvja. Mérkőzés után hatvanteritikes bankett volt.

Románia képviselői a népszövetségi ülészakon

Bucurestiből jelentik: Románia népszövetségi küldöttsége a következőképpen alakult meg: Petrescu-Cornen külügyminiszter, Mititja Constantinescu nemzetgazdasági miniszter, Pella hágai követ. Helyettes kiküldöttek: Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztos, Crețianu meghatalmazott miniszter, Crutescu. Románia állandó népszövetségi delegátusa és Elena Vacarescu.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBULBA

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kihirdették Aradon a nemzeti buza-verseny eredményét

Dobriceanu Mihai ezredes, megyei prefektus osztotta ki a díjakat

Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg az aradmegyei földművelésügyi bizakiallítás a mezőgazdasági kamara épületében. A kiállításon a megyei birtokosok három kategóriájára: a nagybirtokosok, közép és kisbirtokosok közül többszázan vettek részt. A nagyszerű kiállítás megnyitását vasárnap délelőtt 11 órakor istentisztelet előzte meg, amelyen megjelent Dobriceanu Mihai ezredes-prefektus, valamint nagyszámú meghívott személyiség is. A mezőgazdasági kamara épületének Horia-uca felőli részén lévő kiállító-teremben megtartott istentisztelet után a hatósági személyek megtekintették a kiállítást, majd átvonultak a vármegyei prefektúra tanácstermébe, ahol a mezőgazdák érdeklő, fontos ülést tartottak. A hatalmas tanácsterem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, mikor is a vármegyei prefektus és kísérete elfoglalták helyüket az előadói emelvényen.

Dobriceanu Mihai ezredes, vármegyei prefektus elnöki megnyitóját N. Saulescu, a kolozsvári mezőgazdasági akadémia tanára mondott érdekes előadást a földművelésről, főleg a buza-termésről és a buza-exportról. Hangsúlyozta az előadót, hogy a buza-termelést fokozni kell, mert az ország lakossága állandóan szaporodik. Ezenfelül kivételünk egyik jelentős tételét a buzaexport képezi s ezt is a lehetőségekhez mérten emelni kell. Számítanunk kell arra is, hogy a petróleumkutatásunk idővel kiapadnak, erdőinkből nem lehet majd több fát exportálni és ekkor a buza lesz az, amely kivételünk legjelentősebb tényezőjét képviseli.

Saulescu professzor után I. Savu mérnök, a megyei mezőgazdasági szolgálat igazgatója ismer-

tette a verseny eredményét és ezután Dobriceanu prefektus személyesen osztotta ki a díjakat az aradmegyei buza kiállítás nyerteseinek.

A nagybirtokosok közül az első díjat a családi mintagazdaság nyerte, a második díjat dr. Iancu Adam kürtösi birtokos kapta, míg a harmadik díjat a kisjenői Dohanghiu-gazdaság és Ludae Petru szentannai birtokos között osztották szét.

A középbirtokosok közül az első díjat Chebeleu Lazar (Pankota) nyerte, a másodikat Plech A. Iosif (Ujarad) és Memete Teodor (Kisjenő), a harmadik díjakban pedig Bradean Gheorghe (Kürtös), Ticos Ioan (Varsánd), Tiriac Livia (Nagy-lak) Chertesan Ioan (Borosjenő) és Haiduc Ioan (Nagypél) részesültek. Az első díj nyertese 5000 leit és aranyérmét, a második díjak nyertesei 2500—2500 leit és ezüstérmét, míg a harmadik díjak jutalmazot*ai 1000—1000 leit és bronzérmét kaptak.

A kisbirtokosok közül a 2000 leit és aranyérmét jelentő első díjat Rancu Gheorghe (Ujodrog) kapta, a második díjakat 1000—1000 leit és ezüstérmét Ludosan Ion (Varsánd) és Rancu Teodor (Ujodrog) nyerték. A harmadik díjra megálapított 500 leit és bronzérmét az alábbiak kaptak: Pop Ioan (Crisana), Burza Ioan (Butyin), Huplea Ioan (Iltau), Ardeu Iosif (Otlaka), Berlea Constantin (Mokra).

A fentiekben kívül többen kaptak 400 leies jutalmakat. A díjak szétosztása után Dobriceanu Mihai ezredes-prefektus berekesztette az ülést, majd az állomás vendégülöben a meghívottak közebéden vettek részt.

Elkészült az új szőlészeti törvénytervezet

Megvalósul a szőlőtermés kötelező

biztosítása Kötelezővé teszik a direkttermő szőlők kipusztítását. — Autonom szőlészeti pénztár létesül

A földművelésügyi miniszter által kinevezett bizottság elkészült az új szőlészeti törvény tervezetével. Ennek szövegét tanulmányozás végett Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter elé terjesztették, aki az utolsó simítások elvégzése után a tervezetet jóváhagyás végett benyújtja a minisztertanácshoz.

A tervezetnek kettős célja van. Egyrészt elő akarja segíteni a nemes szőlőfajták termelését, másrészt olcsó hiteleket akar biztosítani a szőlőgazdák számára és meg akarja valósítani a szőlőtermés kötelező biztosítását. A bizottság által kidolgozott szöveg első részében a direkttermő szőlők teljes kipusztításával foglalkozik. A kipusztítás kötelező módon történik és a szőlőgazdák a kipusztított direkttermő szőlők ellenében megváltást kapnak. A direkttermő szőlők megsemmisítésére kitűzött végleges határidő 1941. január elsejében állapított meg. Azokat, akik eddig az időpontig direkttermő szőlőiket nem semmisítették meg, szigorúan megbüntetik.

Ami a megváltást, illetve a kártérítést illeti, külön erre a célra bizottságokat létesítenek, amelyeknek feladata, hogy esetről-esetre állapítsák meg a kártérítés összegét. Ez az összeg vidékek szefint változik és hektáronként nem haladhatja meg a nyolcezer leit. Nem kapnak kártérítést azok a szőlőgazdák, akik 1932. után ültettek direkttermő szőlőt, annak ellenére, hogy akkor már léteztek olyan intézkedések, amelyek ezt tiltották.

A törvénytervezet értelmében megalakul a szőlészeti autonom pénztára. Ez az intézmény elsősorban az említett kártérítési ügyletekkel foglalkozik, másrészt pedig igyekszik elősegíteni a szőlőtermelés fejlődését és ezért szövetkezeteket létesít, valamint olcsó hiteleket folyósít a szőlőgazdák számára. Ezek a hitelek warráns ala-

pon történnek, vagyis a termést biztosítékként lekötik az intézmény részére. Az intézmény ennek ellenében warras-jegyeket ad, amelyeket leszámítolnak. Egyik legfontosabb üzletága az új intézménynek a szőlőtermés biztosítása lesz. Kötelező módon minden egyes szőlőbirtokot biztosítanak a jég, a szárazság és más elemi csapások ellen. A szőlészeti pénztár alapjait abból az illetékből létesítik, amelyeket a szőlőbirtokokra hektáronként vetnek ki, mégpedig 2500 leit a nemesszőlők és 3500 leit a direkttermő szőlők esetében. A minisztérium az első három évben 15 millió leiel támogatja a pénztárt.

Az új szőlészeti törvény intézkedései révén az aradhegyaljai, valamint a többi szőlőgazdák régi kívánságai teljesülnek és ezért a törvény mielőbbi életbeléptetése elé érthető érdeklődéssel tekint a Hegyalja gazdatársadalma.

Atszervezik a Nemzeti Arany- és Fém-bányászati Hitelintézetet

Magánbankká alakul át az intézet „Banca Intreprinderilor Aurifere și Metallifere din Romania” cég alatt.

A múlt évben alakult meg a Nemzeti Arany- és Fém-bányászati Hitelintézet 300 millió lei részvénytőkével, amelynek alapításában vezető bányászati vállalatokon kívül a Banca Naționala is részt vett. Az intézet közel egyéves működése óta nem fejtett ki olyan élénk tevékenységet, mint amilyent az illetékes körök vártak. Amint értesülünk a nemzetgazdasági minisztérium az intézet teljes átszervezését határozta el és erre vonatkozólag törvénytervezetet készít, amely lehetővé

teszi a Banca Naționala nagyobbarányu részese-dését az intézetben. A részvénytőkét felemelik és elsősorban az aranybányászatot fogja az intézet finanszírozni.

A készülő törvénytervezet szerint, a Nemzeti Arany- és Fém-bányászati Hitelintézet magánbankká alakul át. Banca Intreprinderilor Aurifere și Metallifere din Romania néven és foglalkozni fog a banküzletek majdnem minden ágával, elsősorban azonban az aranybányászat finanszírozásával.

A bank részvénytőkéjében az államon és a Banca Naționalan kívül nagyobb arányban fognak résztvenni a vezető bányavállalatok.

Az új intézet számára a törvénytervezet kivételes jogot biztosít követeléseinek behajtásánál, olyképpen, hogy az esedékességek behajtása az adóbehajtási törvény alapján fog történni.

Kiosztották Aradon a berlini kisipari kiállításon résztvevő inarosok kitüntető okleveleit

— Virgil Molin, a Munkakamarák Szövetségének elnöke látogatást tett Aradon —

Ünnepélyes külsőségek között történt meg hétfőn délelőtt a volt ipartestületi épület nagytermében azoknak a kitüntető okleveleknek szétosztása, amelyeket az aradi munkakamara körzetében lakó kisiparosoknak ítéltek meg kiállított tárgyaikért. Az ünnepségre Aradra érkezett Virgil Molin, a Munkakamarák Szövetségének elnöke, valamint Coca bucurești-i munkakamarai tanácsstag. A vendégeket Albu Simion, aradi munkakamarai elnök üdvözölte és méltatta azt a munkát, amelyet Molin Virgil a berlini kisipari kiállítás román pavillonjának megszervezése körül kifejtett. Utána Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő szólalt fel, aki utalt arra, hogy a Munkakamarák Szövetsége az ország egyik legfontosabb érdekképviseleti intézménye, amely egymillió tagot képvisel. Elismeréssel emlékezett meg arról, hogy a berlini kisipari kiállításon az ország kisiparosága méltó módon képviseltette magát.

Virgil Molin, a Munkakamarák Szövetségének elnöke beszámolójában megemlékezett arról, hogy a román pavillon a kiállításon nagy sikert aratott, aminek beszédes bizonyítéka az, hogy a román kisipar 31 aranyérmét és 129 kitüntető diplomát kapott és ezzel a második helyet foglalta el a kitüntetettek sorában, közvetlenül Németország után.

— A berlini kiállítás, — mondotta — amelyen 27 nemzet vett részt, bizonyítéka volt a kisipar élni-akárásának és életképességének. Különösen nagy sikerük volt a kiállításon a speciális román kézműipari gyártmányoknak, a borostyánkő-készítményeknek, az aragonit és onyx-disztárgyaknak, a hangszereknek, a hántási szücsök munkájának, a kerámiai és a cipésziparnak, nem utolsósorban pedig a cukrásziparnak.

Virgil Molin ezután szétosztotta a kitüntető okleveleket. Ezeket az aradi munkakamara körzetéből a következők kapták: Toma Iacob könyvkötő, az aradi „Aurel Vlaicu” ipari liceum, amely Cămpianu mérnök igazgatása alatt működik, a háziipari leányliceum, melynek Constantinescu Alexandrúné az igazgatónője és Császár József lakatos, valamint a hunyadmegyei Folt községbeli háziipari iskola. Kitüntető oklevelet kapott az aradi munkakamara is, mint, amely a román pavillon megszervezési munkálataiban részt vett. Az aradi „Aurel Vlaicu” ipari liceum egyébként, amely különböző vasipari munkákkal képviseltette magát a nemzetközi kiállításon, már több más alkalommal is szép sikert aratott mintaszerű gyártmányaival és az ország ipari liceumai között az első helyet foglalja el.

A kitüntető oklevelek kiosztása után Toma Iacob mondott beszédet. Öfölsége II. Carol királyt éllette, köszönetet mondott a kormányának azért a gondosságért, amellyel a kisipar ügyeit kezeli és az aradi kisiparosok ama kívánságának adott kifejezést, hogy alkalomadtán kihallgatáson tisztelegessenek Ralea Mihai munkaügyi miniszter előtt.

— Az aradi borbélyok vasárnapi zárórāja. Popescu Petre aradi munkaügyi vezérfelügyelő, Ralea miniszter utasításának megfelelően magához idézte az összes aradi borbélymestereket, akikről egyenként írásos nyilatkozatot vett arról, hogy vasárnap délelőtt nyitva, vagy pedig zárva akarják tartani műhelyeiket. A munkafelügyelőségen összesen 86 borbélymester jelent meg, akik közül 46 a vasárnapi nyitvatartás mellett, míg 40 a vasárnapi nyitvatartás ellen nyilatkozott. Azok, akik vasárnap dolgozni kívánnak, főképpen a külvárosi, alkalmazott nélküli borbélyok soraiból kerülnek ki. A munkaügyi vezérfelügyelő a nyilatkozatok két csoportjáról táblázatot készít, amelyet közöl a hatóságokkal és a borbélyokat ennek megfelelően ellenőrzik. A női fodrászok kivétel nélkül a vasárnapi zárás mellett döntöttek.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 6.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. Háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána: Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. (Gramofonlemezek.) 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 17.40—18.40: A román-jugoszláv futballmérkőzés közvetítése Belgrádból. 18.40: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki üzenetek. 19.17: Nagy zeneszerzők portréi Haendel, 20: Fugenia Lucezarskaja orosz operából énekel. A műsorban a következők művei szerepelnek: Glinka, Borodin, Rimsky-Korsakov. 20.25: Híres énekesek gramofonlemezei: Georges Thill, Schmidt-Walter, Tito Schipa, Armand Crabbé, Saljapin. 20.55: V. Valcovici egyetemi tanár tudományos felolvasása. 21.20: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. 22: Sport. Hírek. 22.20: A hangverseny folytatása. 23: A Costica Tandin-zenekar szórakoztató játéka. 23.45: Hírek a külföldről franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Kenguruvadást Ausztráliában. (Felolvasás.) 11.45: Párisi divatbemutatók hírei. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Az Egyetemi Énekkarok Éneknégyese. 13.40: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Cigányzene. Közben

18.30: Magyarország az őszi bécsi vásáron. (Felolvasás.) 19: Mire legyünk figyelemmel a kisipari műhelyek berendezésénél. 19.20: Észak- és délamerikai dalok. 19.45: Séta az Országos Iparegyesület őszi lakberendezési és háztartási vásárán. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.30: Váradtól Brassóig. Erdélyi városok a költészetben. A verseket Somlay Artur mondja el. 22.05: Liszt-művek. Hanglemezek. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Megemlékezés Németalföld királynője uralkodásának 40. évfordulóján. 23.45: Az I. honvédegyalozred zenekara.

Budapest II. 19.30: Balajka-zenekar. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.30: Hanglemezek. 22.10: Angyal Árpád jazzzenekara játszik.

SZERDA, SZEPTEMBER 7.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. Háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána: Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. (Gramofonlemezek.) 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Jujou Pavelescu-Gheorghiu énekhangversenye. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos időszerű kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktualitások. 19.17: Szórakoztató gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Zoka, Ketelbey, Leucona, Oréliche, Jos. Strauss, Gordon, Himmel, Dimbau. 20.05: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Constantin Bobescu. 21.05: Dr. Aurel Voina orvosi előadása a borbajokról. 21.20: George Manoiu hegedűhangversenye, Ion Filionescu zongorakísérettel. 21.50: Filmszínészek gramofonlemezei. (Gaál Franciska, R. Tauber, Lucienne Boyer). 22: Sport. Hírek. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.50: A Ionel Giurgea-zenekar játéka. Étermi zene. 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Hírek. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20:

Kölcsy és Debrecen. Irta Kardos Albert. (Felolvasás.) 11.45: Az egzotikus konyha remekei. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: B. Fehér Miklós hegedű zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14: A Beszkárt zenekar. Közben 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 17.15: A rádió diákféltára. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hanglemezek. 18.30: Japán és a világ. Rácz Kálmán előadása. 19: Sándor György kétmanuális Moor-zongorán játszik. 19.30: A rádió szerepe békében és háborúban. 20: A három Erkel. Rádióbránd. 21.50: Hírek. 22.10: A rádió szalonzenekara. 22.55: Időjárásjelentés. 23: Heine mann Ede jazz-zenekara játszik. 23.35: Watson Kirkconnel kanadai tanárral beszélget Kauserné Fedák Ágota. (Viaszfelvétel.) 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Kurina Simi és cigányzenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 20: A régi magyar himzés a külföldön. 20.30: Vendégszereplések. Turi Elemér csevegése. 21: Heinz Hugo oboaszámái zongorakísérettel. 21.35: Beethoven-művek. Hanglemezek. 22.40: Hírek.

Megkezdődtek az élelmiszer- és gabonakivitel eredményes lebonyolítása érdekében

A nemzetgazdasági minisztérium, a nemzeti szövetkezeti intézet, valamint a vasutak vezérigazgatósága megtette a szükséges intézkedéseket, a gabonakivitel eredményes lebonyolítása érdekében. Gondoskodás történt arról, hogy a kikötőkben lévő raktárakban fekvő árú egy részét elszállítsák és ezáltal megfelelő helyet biztosítsanak az odaérkező gabonaműveknek. A vasutak vezérigazgatósága ugyanakkor annak érdekében intézkedett, hogy a búzaszállítmányok részére megfelelő mennyiségű vagon álljon rendelkezésre.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lej. Minden további ára 10 szög csupán 20 lej. sz. 2 lej.

ALKALMAZÁS

Perfekt szobaleányt keresek. Szentgyörgy. Bul. Carol 65. 5598

Perfekt szobalány éves bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Str. Cloșca 7. II. emelet. 5571

Főportás,

román, német, magyar nyelvtudással keres a Fehér Kereszt Szálloda. 5620

Fűszeres-segéd és boltiszolga, biciklizni tudó felvétetik: Koln. Piața Lutherrel szemben. 5622

Manikűrös kisasszonyt, perfekt munkat. orv. felveszek. Cim a kiadóban. 5624

Német óralevelezést vállalk. Szives megkeresések „Perfekt” címen a kiadóba. 5613

Tisztességes fiatal leány gyermek mellé ajánkozik, takarítást is vállal. Cimeket a kiadóba kér. 5617

Főznitűdő házvezetőnőt keresek, aki a takarítást is vállalja. Cim a kiadóban.

Varróleány, akinek nagy gyakorlata van, állandó állást kaphat Menczer konfekcióban.

OKTATÁS

Felsőbb kereskedelmista elvállal alsós gimnazista és elemisták tanítását. Cimeket a kiadóba kérek.

LAKÁS

Lakás kiadó új házban 3 és 2 szobás teljes komforttal. Bul. Carol 68. földszint. Déléltől 11—1. délután 5-7 között. 5546

Kiadó kétszoba, konyha. Str. Corneliu Popescu 31. azonnalra. 5607

Kiadó

két különbejáratu, elegánsan butorozott szoba, közvetlen iürdőszobával. Piața Avram Iancu 18. I. em.

Nagy műhely bármilyen üzemnek, elosztva kisebbeknek is. kiadó. Str. Dna Balasa 77—79. 5589

Str. Greceanu 5. szám alatt négyszobás, erkélyes, modern lakás nov. 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 5623

Kétszobás, összkomfortos lakás új villában, a Gloria-pálya mellett novemberre kiadó. Bul. Carol 68. Érdeklődni déléltől 10—1-ig, délután 3—6-ig. 5609

Kiadó

november 1-re II. emeleti háromszobás uccai lakás, teljes komforttal Str. Av. Gheorghescu 11a sz. alatt, a park mellett. 5606

ÜZLET

Egy jömeneteli fatelep más elfoglaltság miatt átadó. Cim a kiadóban. 5610

VÉTEL-ELADÁS

Francia modern dióhálo és perzsa bel-földi szőnyeg 190x240, sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 5621

Rádiók, kerékpárok 125 lej heti részletfizetésre kapható gyári lerakatnál. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban 5218

Háromajtós fehér szekrény, egy lakkcsiszolt kombinált szoba és egy lécszekrény olcsón eladó ADLER-nél. Str. Brașova 2—4. 5615

Harcosa, nontv, suljo
Arka: 100%
rendkívül olcsó árakban
Lutwak és Abramovici Ca. Banatului 4. Telefon 25-64

TISZTA, MOSOTT RONGYOT
megvételre keresünk.
Cim a kiadóban.

Eladók:

egy eredeti német gyártmányú szarító berendezés, kazánal együtt egy 700 mm és egy 300 mm szalaktűrész lándítókkal és motorokkal, 6 drb. 6 splendils enyvező washak és egy kukoricadaráló. Arad, Str. Consistorului 42. 5451

INGATLAN

Alkalmi földeladás

7 kat. hold konyhakertészetre berendezett tanyásbirtok, 2 kilométerre a várostól, alkalmi áron, 250.000 leiert eladó. Megbizott:

Kiss Lajos „URANUL”

ingatlanirodája, Str. Horia 2. sz. Telefon: 18—21. 5612

KÜLÖNFÉLÉK

200.000.— leies kölcsönt keresek hosszabb lejáratra, elsőrendű fedezet mellett. Ajánlatokat „Garancia” jellegre a kiadóba kérek.

Jömeneteli, 30 év óta fennálló kovácsműhely kiadó, Metterle György. Kurtics. 5616

Fűrészgyár, parkettagepekkel, társat keres, esetleg eladó. Érdeklődni: Stein Desideriu. Târgu-Săuceni. 5560

Beraktározási raktárban féregmentes, tiszta helyiségben lakásberendezések beraktározhatók. Butorok eladását vállalom. Sürgősen eladó 2 hálószoba, nagy szalontükör, nagy üvegfal, cselődágy, csillárok, székek és asztalok. Str. Moise Nicoară No. 9—11. 5615

Iparvállalat

300.000.— leies tőkét keres, levelet „100%-os garancia” jellegre a kiadóba. C 5

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért olcsó butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenemű felesleges holmit, tim-tomot stb. Vidékre is megvelek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívás a házhoz jövek. Újdu-uoca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-16. Telefon 26-16.

Dióhálo, ebédlo,

kombinált szekrény, róasztalok, csillárok, üstöltöltő üveg szoba, antik náló, biedermeier üvegárn tura, firkos secretaire, antik zekronyek és vitr. ne. nagy választékban.

Zálogkölcsönök

közvetünk. Előleglet adunk, zálogcédulákat oson hosszabb lej. juk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliza-paiota.

Legújabb jelentéseink:

Nem befolyásolják a nemzetközi helyzet kibontakozását a francia katonai intézkedések

Párisban hangsúlyozzák, hogy csupán ovatóssági rendszabályok történtek. A nürnbergi kongresszustól várják a szudétanémet kérdés döntő fordulóját.

Párisból jelentik: A nemzetközi diplomácia és közvélemény érthető élnék érdeklődéssel fogadta a francia kormány katonai természetű intézkedéseit. Ezek a rendszabályok váratlanul hatottak, de

azok a túlzott magyarázatok, amelyeket az első idegesség hullámaiban fűztek az eseményekhez, nem tükrözi vissza a való helyzetet.

Tulajdonképpen nincs szó a nemzetközi helyzet újabb elmérgesedéséről és ezt Páris a leghatározottabban kihangsúlyozni igyekszik. Londonban szintén az a vélemény alakult ki, hogy

nyugtalanásra nincs ok, mert a francia katonai intézkedések nem befolyásolhatják a békés kibontakozásra vonatkozó reményeket.

Az angol fővárosból érkezett legújabb jelentések szerint Londonban is nagy hatást keltett a francia kormány intézkedése, hogy a most fegyverben álló két korosztályt addig visszatartja, amíg a jelenlegi nemzetközi feszültség fennáll.

Ami a csehszlovákiai helyzetet illeti, az angol lapok azt hiszik, hogy a legutóbbi berchtesgadeneri találkozás semmiéle érdemi jelentőséggel nem bír a csehszlovák-kérdésben. Valószínűnek látszik, hogy

döntő jelentőségű fordulat a nürnbergi pártkongresszus alkalmával fog bekövetkezni.

Henlein úgy véli, hogy a német kormány ellenjavaslatokat tesz a prágai kormányknak.

Ha a szudétanémet-kérdés békés elintézését akarják elérni, — írja a „Times” — módosítani kell a karlsbadi pontokat. Ez nagy megkönnyebbülés lenne a prágai kormány számára is és lehetővé tenné a további engedményeket. Különben úgy tudják, hogy

Henlein már hajlandó volna módosítani a karlsbadi pontokat.

A Runciman-küldöttség ma délután a következő jelentést tette közzé:

Runciman lord és felesége vasárnap este visszatért Prágába. Asthon Gwatkin tegnap Aschban találkozott Henleinnel. E megbeszélés tárgya Henleinnak a német kancellárnál tett látogatása volt. A tanácskozás során azonban érintettek más intézkedéseket is. Ezen a meg-

beszélésen jelen volt Hohenlohe Miksa herceg nagybirtokos is. Találkozott Asthon Gwatkin Henlein feleségével is és alkalma nyílt arra is, hogy Kundt képviselővel is megbeszélést folytasson.

Az angol sajtó különben még nem tud részleteket Henlein és Asthon Gwatkin vasárnapi megbeszéléseiről, de általános az a vélemény, hogy Asthon Gwatkin kedvező benyomásokkal tért vissza Aschból Prágába. Az angol lapok szerint

Hitler ellenjavaslatai nem hiúsítják meg a további tárgyalások lehetőségét.

Kölcsönös engedmények révén könnyen megtalálható megoldás.

London és Páris továbbra is szorosan együttműködésben figyeli a csehszlovákiai eseményeket.

Lord Halifax angol külügyminiszter és Corbin londoni francia nagykövet tegnap reggel a Foreign Office-ban megbeszéléseket folytattak a csehszlovák kérdéssről.

A Runciman-misszió tegnap este érkezett jelentései egyelőre nagyon hiányosak ahhoz, hogy a tárgyalások kimenetelére vonatkozólag tiszta képet nyújtsanak. Tény azonban, hogy a jelentés valamivel derültebb volt.

Párisban Georges Bonnet francia külügyminiszter hétfő délután kihallgatáson fogadta Anglia párisi nagykövetét, majd a román követ, utána Franciaország washingtoni nagykövete, a tuniszi követek, valamint Fandi, Arabia külügyminisztere is kihallgatáson volt a francia külügyminiszternél.

Prágából érkezett legújabb jelentések szerint a hét- fő délelőtti tervezett Benes—Runciman-találkozó elmaradt. Benes köztársasági elnök egyébként holnapról kezdve személyesen nem vesz részt a szudétanémetekkel folyó tárgyalásokban, mert a maga részéről csak a tárgyalások előkészítésében vállalta az irányító szerepet. Tegnap délután különben a köztársasági elnök a politikai tárcák minisztereinek tanácskozásán vett részt, amely még a késő éjszakai órákban sem ért véget. A szudétanémet-kérdés megoldását célzó tervezet felől végleges formában a csehszlovák minisztertanács dönt.

Hitlert a Nagy Német Birodalom megteremtőjeként üdvözölték Nürnbergben

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér különvonata ma délelőtt megérkezett Nürnbergbe. Ezzel megkezdődtek a nürnbergi pártnapok. Ez lesz a német nemzeti szocializmus tizedik pártgyűlése.

A vezérkancellár megérkezése után, délután 3 órakor érkezett meg a nürnbergi állomásra a külföldi diplomatákat szállító különvonat. A pályaudvaron Hess Rudolf, a kancellár állandó helyettese fogadta az előkelő vendégeket. Hitler a pártnapok kezdetét jelentő harangzúgások közben 4 órakor érkezett a városházára, hogy résztvegyen az ott rendezett fogadáson. Eddig az ünneplő közönség elfoglalta helyét azon az utvonalon, ahol a birodalmi vezér és kancellár elhaladt, hogy ünneplésben részesítse. A városházán Liebel főpolgármester üdvözölte és

mint a Nagy-Német Birodalom megterem-

tőjét, valamint Ausztria felszabadítóját köszöntötte a vezérkancellárt.

A főpolgármester rámutatott arra, hogy Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozása következtében Nürnberg visszanyerte a birodalomban évszázados jelentőségét. Az üdvözlő szavakra Hitler többek között ezeket mondotta:

— Valamennyien boldogok vagyunk, hogy ebben az esztendőben az Osmark népet körünkben üdvözölhetjük.

Egyetlen városban sem függnek össze a múlt és jelen jelképei oly szorosan, mint ebben a városban, amelyet méltónak találtunk arra, hogy magába fogadja és megőrizze a birodalomnak ezeket a szimbólumait, amelyek ismét a nemzet birtokába mentek át. Nürnberg az új birodalom erejének és nagyságának kővé vált kifejezője.

Meleg ünnepléssel fogadták az országban a külföldről hazatért pénzügyminisztert

Bucurestiből jelentik: Mircea Cancicov pénzügyminiszter külföldről jövet, ahol szabadságát töltötte, tegnap az országba érkezett. A határon a pénzügyminisztert Gheorghiu és Pop, a miniszter két kabinetfőnöke fogadta. Az egész utvonalon, amerre a vonat elhaladt a lakosság ovációban részesítette a visszatérő pénzügyminisztert. Segesvá-

ron népes intellektuel küldöttség fogadta. Brassóban mintegy ezerfőnyi tömeg várta az állomáson annak ellenére, hogy az Orient-express több, mint két órai késéssel érkezett. A brassói pályaudvaron Magureanu miniszterelnökségi államtitkár köszöntötte Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök nevében. Jelen voltak még Alimanişteanu volt alminisz-

ter, Pop, Danescu és Procup minisztériumi vezetőik, Becheru Ion és Radulescu Constantin vezérfelügyelők és Crişan I. brassói pénzügyigazgató. Számos pénzügyi tisztviselő és intellektuel vett részt a pénzügyminiszter fogadásán. Egy kisleány virágcsokrot nyújtott át Mircea Cancicovnak, aki délután 2 órakor érkezett meg a fővárosba. Itt az északi pályaudvaron a külföldről hazatért minisztert Calinescu Armand belügyminiszter, Mişta Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és Petrescu-Comnen külügyminiszter fogadta. A pályaudvaron megjelent hatalmas tömeg élnék ovációban részesítette Mircea Cancicovot.

Londonba érkezett a bolgár királyi pár

Londonból jelentik: A bolgár királyi pár ma délután 4 óra 40 perckor a Victoria pályaudvaron Londonba érkezett. Az állomáson Rendle György, Anghia szabadságon levő szófiai nagykövete és Momcikov, Bulgária londoni követe, valamint a londoni bolgár követség teljes személyzete fogadta. A rövid idővelés után a felséges vendégek szállásukra gépkocsiztak. Bulgária királya és királynéja VI. György angol király vendége. A látogatás — hivatalos jelentés szerint — magánjellegű.

Sorozatos terrorcselekmények Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: Az arab terroristák újabb terrorcselekményeket követtek el. Eddig még ismeretlen arab banditák megtámadták Tulikarem vasútállomását és az ott levő zsidó alkalmazottak közül két tisztviselőt megöltek, többet pedig megsebesítettek. Lyda közelében egy tehervonatot siklaltak ki az arabok. Lyda állomásán ismeretlen arabok két zsidót agyonlőtek, többet pedig megsebesítettek. (Rador)

Spanyol nemzeti repülők ismét francia terület fölött repültek el

Perpignanból érkezett jelentések arról számolnak be, hogy ma délután öt repülőgépből álló nemzeti légiállomány a francia és köztársasági Spanyolország határa mentén fekvő köztársasági spanyol kézen levő helységet akarta bombázni. Eközben a gépek Cerbere-nél francia terület fölött tévedtek, mire a francia határőrség ágyúkból tüzelni kezdett és léghárító ütegek segítségével elűzték a támadókat. (Rador).

Jugoszláv óriás-repülőgép Aradon

Megírtuk, hogy a kisantant körrepülési versenyen résztvevő 13-as számú repülőgépet az aradi repülőtéren baleset érte: amidőn a rajthoz siklott, összeütközött a 20-as számú versenyzővel, amelynek a légszavarja leszállított szárnyából mintegy fél méteres darabot. A 20-as gépnek a légszavarja is csonkán maradt, így mindketten kénytelenek voltak az aradi repülőtéren vesztegelni s a versenyt lemondani.

A balesetet szenvedett két gép, — a jugoszláv YU-PFO, amelyet Bjelanovic Milán pilóta vezetett és a YU-PEZ, amelyen Arsenijevic Milivoj versenyzett. — nem sokáig vesztegelt Aradon. A baleset után azonnal szikratávíron értesítették a jugoszláviai versenybírórságot, hogy a gépek kijavításáról haladéktalanul intézkedjenek.

Szombaton délután egynegyed három óra kor egy jugoszláviai óriásgép tünt fel a csálai repülőtéren felett. A sérült gépek pilótái, akik a póruljárt gépmadarak mellett tartózkodtak, örömmel üdvözölték a hazai segítség érkezését. Negreu mérnök, az aradi ipariskolai igazgató már délelőtt 11 órakor hozzáfogott a sérült gépek kijavításához, s így amidőn a jugoszláv repülőgép megérkezett, már a leggyorsabb menetben fejeződhetett be a javítási munkálat. Két jugoszláv mérnök és két mechanikus segítségével rövidesen üzemképessé tették a verseny-repülőgépeket. Délután hat órakor fejeződött be a munka és a YU-PEZ, a 20-as számú versenyző, amelynek a légszavarja tört el, haladéktalanul tovább repült. A 13-as versenyző, a YU-PFO azonban csak másnap rajtolhatott. Amidőn a repülő gépszárny ragasztása megszáradt, követte a 20-as gépet, amely Prágába, a verseny kiindulási és megérkezési helyére repült. A jugoszláv mérnökök és mechanikusok a gépek kijavítása után visszatértek Belorádba.